

Tiskovina
Priloga glasniku pri pletu inš. Ljubljana

tabor

številka 12, december 2011, letnik LVI
revija Zveze tabornikov Slovenije

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE
NACIONALNA SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Januarja prenovljeni Tabor

ZNOT 2011

Fotoorientacija

SREČNO 2012

Tabor na novi poti

Kot sem omenil v uvodniku oktobrske številke, se obetajo reviji Tabor pomembnejše spremembe, o katerih bomo, kot sem takrat omenil, še spregovorili. Ker pa čas hitro teče, se v že dobrih sedem let ustaljenem vsebinskem konceptu tokrat »vidimo« zadnjič. Leta 2004, ko je povsem prenovljena ekipa prevzela Tabor, ki je bil takrat v zelo slabi kondiciji, je bil dejansko za revijo nov začetek. Na nek način je revija takrat vstala od mrtvih. Njen hod je trajal, kot se je zdaj izkazalo, približno sedem let in pol. Danes je Tabor na novi prelomnici, vodenje prevzema nova ekipa, polna idej in elana, ravno tako kot je bila polna idej in elana naša takratna ekipa. Z decembrsko številko se z mesta odgovornega in glavnega urednika poslavljam tudi sam, prepričan, da bo Tabor v še boljših rokah. Nekaj malega iz zakulisja nastajanja Tabora v vseh teh letih lahko preberete v intervjuju, s katerim me je presenetil dosedanji pomočnik urednika, odslej novi urednik Tabora. S tem tudi simbolično zaključujemo lepo obdobje. Veselim se že januarskega Tabora, ki ga bom končno po dobrih sedmih letih spet prebral, ne da bi vnaprej vedel za njegovo vsebino do potankosti. Hvala vsem, ki ste kakor koli sodelovali, pomagali, preoblikovali, pisali, risali in fotografirali za vašo in našo revijo.

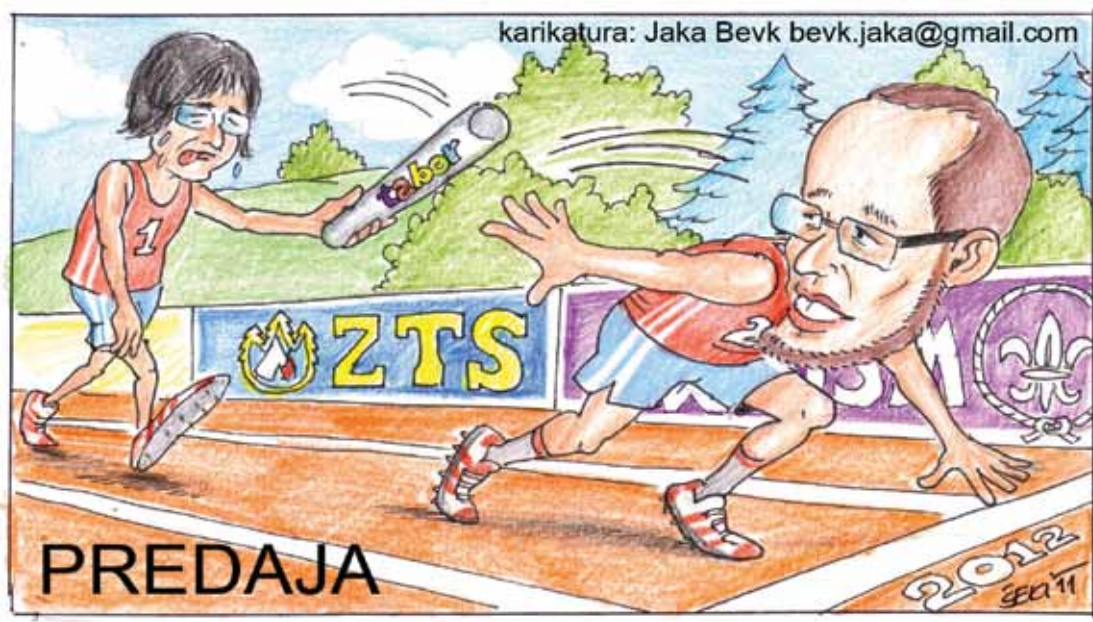
Aleš Cipot, urednik

- 12 Noj - Svet živali
- 14 Taborniški nož
- 17 Intervju
- 20 Stran IO ZTS
- 26 ZNOT
- 28 Fotoorientacija
- 30 Postani del ekipe revije Tabor
- 33 50 let Morskih viharikov

Alli bo GSJ 2012 zasnežen, kot tisti pred dvema leti? Foto: Žan Kuralt

* IGLU *

NAŠEL SEM!
TRD SNEG!
IGLU BO!

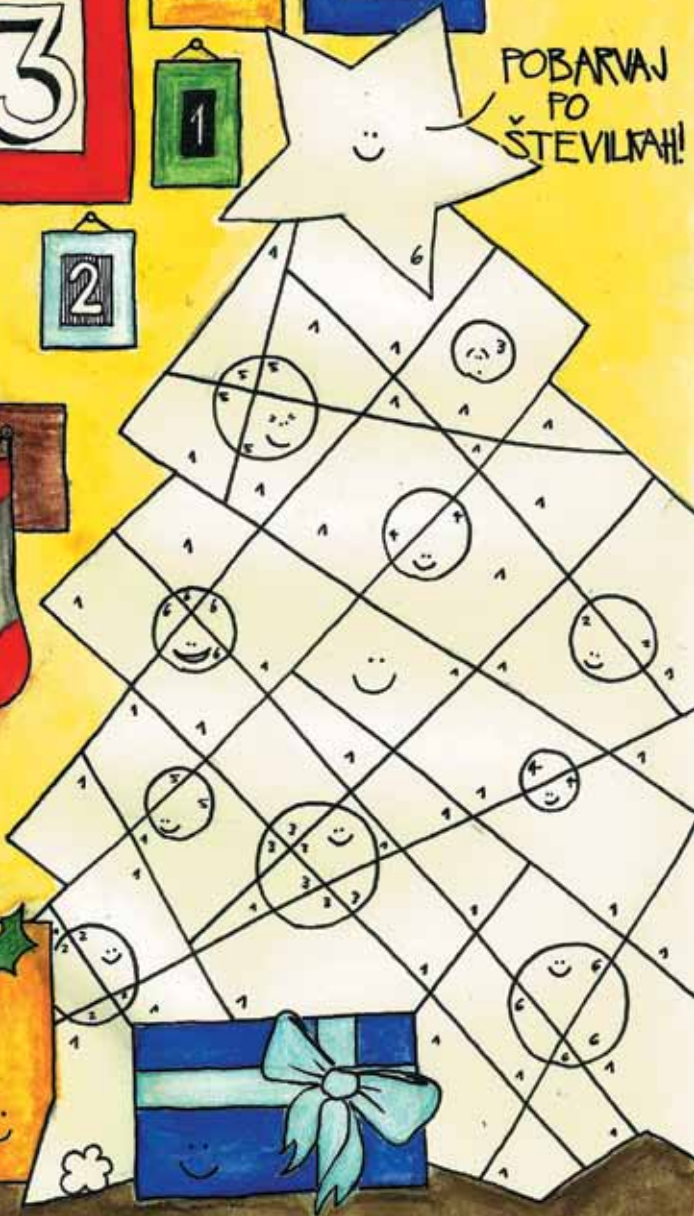

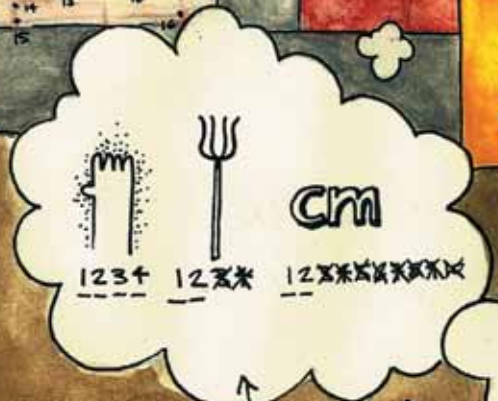
Petra Grmek

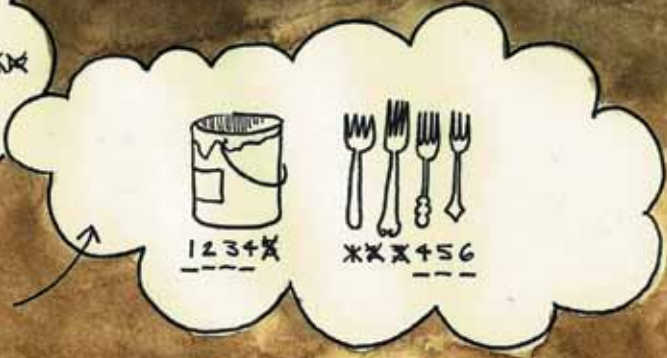
POBARVAJ
PO
ŠTEVILKAH!

POVEZI
ME!

1234 1234* 1234567890

1234x xxx456

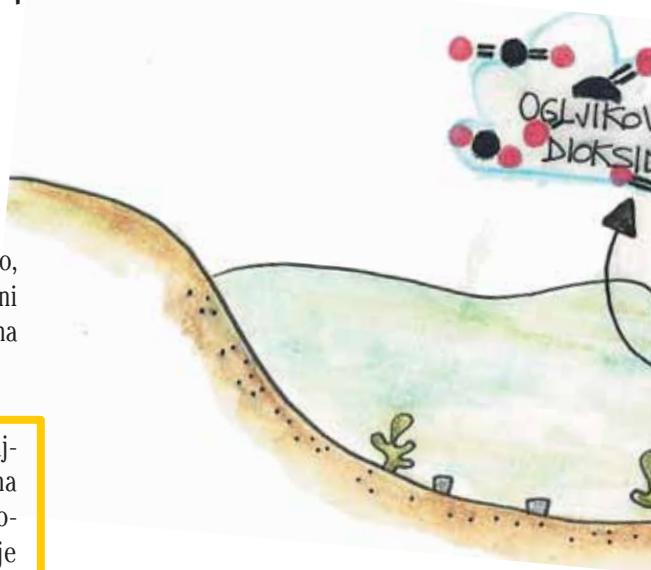
UGANI KAJ
SE SKRIVA
V DARILIH!

Kam gredo jezerske ribe pozimi?

Jeseni se ptice, ki ne marajo zimskih temperatur, odpravijo na jug, medvedi se zavlečejo v svoje brloge, kače želve in žabe se zakopljejo globoko v zemljo in počakajo na prijaznejše pomladansko sonce. Kam gredo ribe, ko jezero zamrzne? Mar obtičijo nekje v ledu in čakajo, da jih pomladansko sonce reši ledenih oklepov? Ne, seveda ne! Narava za svoje zna poskrbeti.

Kamen, ki ga zalučamo v jezero, bo potonil na dno, saj je njegova gostota večja od vode. Na vodni gladini plavajo predmeti in snovi, ki so redkejši od vode, na primer suho listje.

Kaj pomeni, da je snov bolj gosta? Predstavljajmo si dva enaka kozarca, ki ju napolnimo z dvema različnima snovema, recimo oljem in vodo. Ko kozarca postavimo na tehtnico, bomo ugotovili, da je kozarec z vodo težji od tistega z oljem. Torej enaka količina vode tehta več kot enaka količina olja. Če bi prelili nekaj olja v kozarec z vodo, bi ugotovili, da olje na vodi plava. Gostejše snovi vedno potonejo na dno, redkejšje pa plavajo na gladini gostejših.

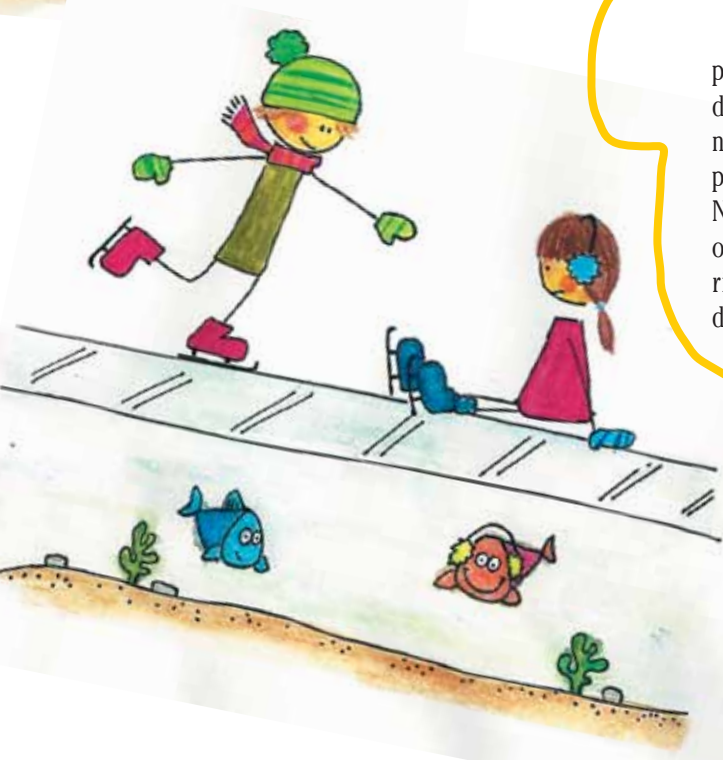
Voda je zelo zanimiva tekočina. Ima namreč tako lastnost, da ni pri vseh temperaturah enako gosta - voda je najgostejša pri 4°C . Če v prvi kozarec nalijemo vodo s temperaturo 4°C , v drugi pa enako količino vode s temperaturo 40°C , bomo z zelo natančno tehtnico ugotovili, da je prvi kozarec težji. Kozarec vode, ki bi imel temperaturo 1°C , bi bil prav tako lažji. Razlika sedaj ni tako velika in očitna, kot pri olju in vodi, je pa dovolj velika, da pomaga ribam preživeti.

Špela Rožman

Urša Može

Jeseni se začne voda v jezeru ohlajati. Ko se temperatura zgornjih plasti spusti na 4°C , ta voda potone in na njeno mesto pride toplejša (ali hladnejša) voda iz globlin. Takoj ko temperatura te vode doseže 4°C , voda potone in krog se nadaljuje. Tako se voda v jezeru jeseni dobro premeša in obogati s kisikom. V vodi, ki je prišla z dna jezera je ogromno ogljikovega dioksida, ki se ob stiku z ozračjem izloči iz vode. Pravimo, da jezero diha.

Pozimi temperatura ozračja pade pod ničlo in voda se v jezeru še dodatno ohladi. Voda, ki ima temperaturo nižjo od 4°C je redkejša, zato ostane na površju, dokler postopoma ne zaledeni. Na dnu jezera voda ostane tekoča in ohrani temperaturo 4°C , kar omogoča ribam in ostalim živim bitjem v jezeru, da srečno dočakajo naslednjo pomlad.

Veseli december je končno tu!
In z njim vsa obdarovanja, okraševanje
novoletnega drevesca in stanovanja.

Vesna Boštjančič

Kot pravi tabornik
lahko za decembrsko okraševanje,
praznovanje in igranje uporabiš
odpadne materiale. Pusti domišljiji
prosto pot.

POSADI NOVOLETNO SMREKICO

Številne družine v skrbi za okolje kupujejo umetna božično-novoletna drevesca. Pa je to pravi način? Najbolj ekološko je, da imaš v stanovanju naravno smrekico ali jelko, ki jo posadiš v lonec. Po končanih decembrskih praznikih pa je ne boš vrغل v smeti, temveč posadil nazaj v naravo.

Smrekico lahko okrašiš z naravnimi materiali (storži, pomarančni koluti ipd.) ali okraski, ki jih izdeláš doma iz odpadne embalaže (plastenke, jogurtovi lončki, zamaški ipd.).

MARVRIČNA DARILA

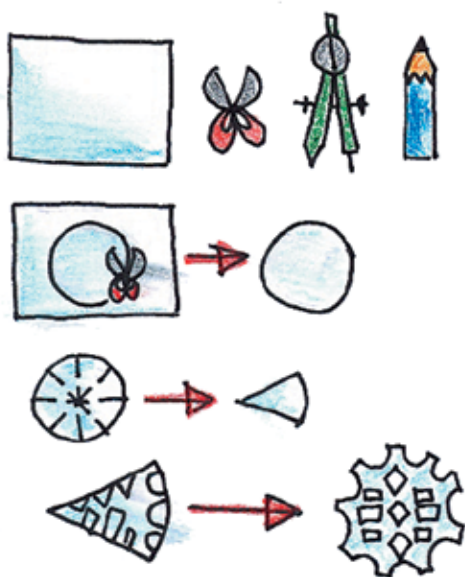
Za okrasitev novoletnih daril ni treba kupovati novega ovojnega papirja. Raje uporabi odpadni papir (časopisi, revije, reklamni letaki ipd.) in izreži svoje lastne vzorce, ki jih nalepiš na darilo. Tako boš naredil unikatni izdelek za svoje najdražje.

Potrebuješ: papir, škarje, šestilo in svinčnik.
Na papir nariši krog poljubne velikosti in ga izreži.
Krog prepogni na pol, pa še na pol in tako nadaljuj,
dokler ne dobiš zgibanke v obliki kosa torte.
Na zgibanko s svinčnikom nariši razne vzorce ter
jih nato izreži. Ko zgibanko razpreš, dobiš prelepo
snežinko.

PRIČARAJ SNEŽINKE V SVOJI SOBI

Na snežinke ni treba čakati, saj si jih za okrasitev
sobe lahko izdeláš kar sam.

Jožef Pernarčič

Marjan Paternoster

in Jožef Pernarčič

Svet lutk

Senčne lutke

Senčne lutke naredimo tako, da iz črnega kartona izrežemo značilne oblike živali in jih natakemo na palčke. Običajno gledališče preuredimo v senčno gledališče tako, da na sprednjo stran pripravimo papir, na zadnjo steno pa pripravimo lučko.

Senčne lutke približamo papirju, in ker so lutke osvetljene, mečejo temno senco na papir. Lahko pa naredimo tudi barvne senčne lutke, ki so narejene iz barvnega pleksi stekla. Tako izdelane lutke mečejo na papir barvno senco.

Priložene oblike živali lahko uporabimo tudi kot samostojne lutke na palčki. Osnovno obliko lutke oblepimo z barvnim papirjem ali jo preprosto pobarvamo z barvicami. Te lutke so enostavne za izdelavo in jih lahko izdelujejo tudi predšolski otroci.

Barvne senčne lutke

Črne senčne lutke

Senčno lutkovno gledališče

Vir: knjiga Čudoviti svet lutk (Kako preprosto narediti lutko?), avtor Jožef Pernarčič, Pernarčič & Pernarčič, 2008, Ljubljana

Lepo zavita darila

Nič ni lepšega kot pozorno zavita doma narejena darila. Ovitke za darila lahko izdelate sami s pečatniki iz krompirja.

1. Krompir prerežite na pol. V vsako polovico narišite poljuben znak - srce, zvezdo itd. Nato okrog tega znaka počasi odstranite za približno centimeter debeline krompirja, tako da postane narisani del znaka izbočen.
2. Vzamete lahko naravni papir, ki je veliko prijetnejši za okraševanje s pečatniki. Iz papirja izrežite širok trak in ga okrasite z različnimi pečatniki.
3. Okrasite še ostali papir, po želji s pečatniki. Širok trak zalepite preko pisanega papirja. Nato vzemite malo rafije ali špage, da boste lahko zavezali darilo.

Prepustite se domišljiji.

Tako zavita darila lahko otrok podari svojemu prijatelju, babici, dedku.

Sive celice

Sudoku

	4		6	2			5	
3				1	8			6
							7	4
		1	5	4		6		
			7				3	2
	9	2				7		
5					3			
2	8			6	9			
9		7				1	8	

Premetanka »Predsedniki dosedanjih parlamentarnih strank«

Vstavi besede: Janez Janša (JANŠA), Borut Pahor (PAHOR), Gregor Golobič (GOLOBIČ), Zmago Jelinčič Plemeniti (JELINČIČ), Karl Erjavec (ERJAVEC), Katarina Kresal (KRESAL), Radovan Žerjav (ŽERJAV).

E	R	T	Z	U	I	O	P	Š	A	S	Ž
Ž	Č	G	L	K	J	H	G	F	D	S	E
C	V	O	B	N	M	K	P	A	H	O	R
L	R	L	J	Č	N	O	V	A	K	T	J
Z	G	O	H	J	K	U	Z	R	V	B	A
D	S	B	J	Z	R	Z	E	V	O	P	V
J	E	I	D	J	E	L	I	N	Č	I	Č
A	Š	Č	P	B	S	H	P	O	I	U	L
N	A	C	D	F	A	J	K	M	O	R	O
Š	B	Č	E	G	L	I	L	N	P	S	I
A	T	E	R	J	A	V	E	C	N	G	U
S	L	O	V	E	N	I	J	A	T	R	I

Kviz - Politična vročica

- Kdo vodi Socialne demokrate?
 - Janez Janša.
 - Gregor Golobič.
 - Borut Pahor.
- Predsednik stranke SLS Radovan Žerjav prihaja iz ...
 - Murske Sobotne.
 - Lendave.
 - Ljubljane.
- Lista Zorana Jankovića - (nadaljevanje imena)
 - Slovenija naprej.
 - Pozitivna Slovenija.
 - Za boljšo Slovenijo.
- Kdaj je bila ustanovljena stranka SDS (predhodnica)?
 - Leta 1989.
 - Leta 1991.
 - Leta 1993.
- Kakšna je kratica upokojske stranke?
 - DeSUS.
 - LDS.
 - NSI.

Povežite vprašanja na levi strani s pravilnimi odgovori na drugi strani.

1. Slovenska demokratska stranka (SDS)	A. Katarina Kresal
2. Slovenska ljudska stranka (SLS)	B. Borut Pahor
3. Demokratična stranka upokojsencev Slovenije (DeSUS)	C. Gregor Golobič
4. Zares - socialni liberalni	Č. Zmago Jelinčič Plemeniti
5. Socialni demokrati (SD)	D. Karl Erjavec
6. Liberalna demokracija Slovenije (LDS)	E. Janez Janša
7. Slovenska nacionalna stranka (SNS)	F. Radovan Žerjav

Rešitev premetanke: 1 - Janez Janša, 2 - Radovan Žerjav, 3 - Karl Erjavec, 4 - Gregor Golobič, 5 - Borut Pahor, 6 - Katarina Kresal, 7 - Zmago Jelinčič Plemeniti.

Noj

(*Struthio camelus*)

Črno-bela silhueta je nojev samec, samice nojev pa so rjave (spolni dimorfizem je značilen za ptice). Čeprav avtohtono živi le v predelu Afrike (južno od Sahare, Somalija, Etiopija, del vzhodne Afrike), je noj ena najbolj znanih ptic. Večkratni rekorder se tako pojavlja v številnih pravljičah, pesmih in risankah. Nojevo jajce je največje in najtežje jajce, saj tehta okoli kilograma in pol ter je po masi enakovreden približno 25 kokšjim jajcem - palačinke za cel tabor, kajne!

Življenjski prostor

Noj je dnevna žival. Živi v savanah, poraščenih z redkim drevjem, in v polpuščavah, kjer najde dovolj hrane - trave ali drugih rastlin. Zaradi velikosti potrebuje veliko hrane. Živi v majhnih in svobodnih skupinah od dva do pet ptičev, razen v času gnezdenja in parjenja, ko se noji združujejo v večje skupine. Na mestih, kjer je dovolj hrane, lahko ostanejo vse leto. Noji, živeči v polpuščavah, morajo velikokrat prepotovati ogromne razdalje, da bi prišli do hrane.

Hrana in način prehranjevanja

Noj se prehranjuje z majhnimi, a energijsko bogatimi rastlinskimi poganjki, listi, cvetovi in predvsem s semeni. Jedilnik si popestri s kobilicami in drugimi žuželkami. Hrana se mu nabira v golši in od tam nadaljuje pot v prebavni sistem. To lahko vidimo, kadar noja opazujemo pri hranjenju, saj se mu koža na vratu razteguje. Tako kot veliko drugih ptičev noj pogoltno hrano s kamenčki, ki se mu zadržujejo v mišičastem delu želodca, kjer pomagajo pri mletju hrane in olajšujejo prebavljanje, služijo pa tudi za anorganski vir, ki tvori jajčno lupino. Noji pri iskanju hrane ne prenehajo opazovati obzorja, da bi opazili bližajočo nevarnost. Imajo velike oči in oster vid.

Zaradi teh prednosti ima noj za druge živali, ki živijo v savani (v glavnem za majhne kopitarje), vlogo stražarja.

Razmnoževanje

Nojev samec izkoplje na svojem teritoriju plitve kotanje kot osnovo za bodoča gnezda. Vsak samec se pari z eno dominantno samico, ki si potem izbere kotanjo, v katero znese do dvanajst jajc. Razen dominantne samice ima samec še dve do pet drugih samic, ki znesejo jajca v kotanjo dominantne samice. Valjenje in nadaljnjo skrb za mladiče popolnoma prepustijo samcu in dominantni samici.

Zaradi velikosti noj lahko vali veliko jajc. Dvajset jajc v enem gnezdu ni nič nenavadnega. Kmalu po izvalitvi se mladiči iz več gnezd zberejo v velike skupine, ki jih vodijo trije odrasli ptiči. Samo približno 15 odstotkov nojev odraste, ostali postanejo plen.

Noj in človek

V preteklosti so noje gojili na farmah predvsem zaradi perja, ki se je uporabljalo v okrasne namene. Danes jih gojijo zaradi

mesa, jajc, kože in tudi kot turistično zanimivost. Farme nojev so najbolj razširjene v Južnoafriški republiki, čeprav jih najdemo tudi v toplejših predelih zahodne in južne Evrope ter celo pri nas, v Sloveniji. V preteklosti so ljudje noje uporabljali za preganjanje drugih ptic z njiv, za čuvaje čred ovac ali kot jahalne živali. Od 19. stoletja živijo tudi v Avstraliji. ■

Ali veš, da ...

... noj ob nevarnosti lahko zelo močno brčne, človeka ali žival lahko do smrti poškoduje z močnim krempljem, ter da brca le naprej?

... je to največji, najhitrejši in najtežji ptič, ki pa ne more leteti?

... noji v resnici ne vtaknejo glave v pesek, ko jih je strah, saj bi se tako zadušili (na kljuno imajo nosnici)?

... hodijo s hitrostjo 4 km/h, na daljše proge tečejo med 30 in 40 km/h, pri šprintu pa lahko dosežejo do 75 km/h?

... je bilo največje preštevilo števil jajc v enem gnezdu noja kar 60?

Osnovni podatki

- Višina: samec 2,1-2,75 m, samica 1,75-2,1 m
- Teža: samec do 150 kg, samica do 100 kg
- Spolna zrelost: samec med 3. in 4. letom, samica v 2. letu
- Inkubacijska doba: 42 dni
- Obnašanje: večinoma živi v manjših skupinah
- Prehranjevanje: trave, semena, cvetovi, priložnostno žuželke
- Življenjska doba: do 65 let, plodni do 40. leta

**Tadeja Rome
Domen Šverko**

SVETim

ZA VSE!

Odkar sem, želim svetiti
vsem ljudem, tudi tebi.
Moja svetloba te objema, toplota greje.
Ti je lepo ob meni? Se počutiš domače? Da?
Ne smeš me ohranjati le zase; ne morem in nočem biti
dragocena samo tebi.
Če ti je z menoj prijetno, navduši zame še koga; kakor
sem pokazala pot tebi, jo želim pokazati mnogim.
Kakor si me sprejel ti, želim, da me sprejme vsak človek.
Naredi korak naprej, podaj me še komu.
Potrudi se.
Na svetu sem,
da SVETim ZA VSE.

Vabljeni na regijske sprejeme, ki bodo potekali na naslednjih lokacijah:

- Ljubljana, Šentvid: ob 16.00 obred sprejema LMB v cerkvi sv. Vida, 17.00 koncert in delavnice v Klasični škofijski gimnaziji
- Lenart v Slovenskih goricah: 14.30 delavnice in glasbeni program na glavnem trgu, 16.00 obred sprejema LMB v cerkvi
- Sežana: ob 15.00 obred sprejema LMB v cerkvi, 17.00 proslava pred cerkvijo

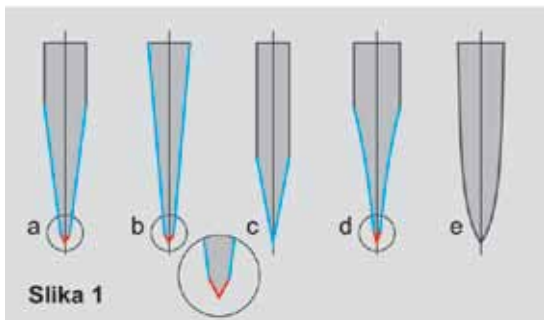

Pa ne pozabite spreminjati sveta na boljše,
tudi z LMB!

Načini brušenja

V tem prispevku bomo govorili o tem, kako so noži nabrušeni, ko jih dobimo iz trgovine. To, poleg oblike, debeline rezila in kvalitete jekla, pomembno vpliva na osnovni namen uporabe noža in njegovo vzdrževanje. Redno brušenje je pri vzdrževanju najpomembnejše, zato bomo tehnikam brušenja posvetili ves naslednji prispevek.

Slika 1

Na Sliki 1 so na shematskih prerezih rezil prikazani osnovni načini brušenja, ki so zaradi nazornosti nekoliko pretirani. Poševne linije, označene z modro, predstavljajo osnovno tovarniško oziroma primarno brušenje (*primary grind* ali *primary bevel*). Rdeče obarvani del, v večjem krogu je nekoliko povečan (Slika 1a, c, d), je bolj natančno prikazan na Sliki 3. To je sekundarno brušenje (*secondary bevel*), ki je najpomembnejši (in hkrati najbolj občutljiv) del ostrine noža.

Najpogosteje se na tržišču pojavljajo noži, pri katerih je uporabljen način brušenja, prikazan na Sliki 1a (*flat grind*). Stranici rezila sta vzporedni do tretjine oziroma do polovice širine rezila, nato pa se v ravni liniji zožita proti ostrini (primarno brušenje). Ostrina se zaključuje s sekundarnim brušenjem. Ob primerni debelini rezila skupaj z ustreznimi koti brušenja (primarnega in sekundarnega) je tak nož lahko zelo primeren za taborniško uporabo v naravi. Primer noža s takim načinom brušenja lahko vidite na Sliki 2a.

Omeniti moramo tudi način brušenja, ko se primarno brušenje začne že pri hrbtu noža in se v ravni liniji oži proti ostrini (*full flat grind*), kar je prikazano na Sliki 1b. Ta način se uporablja večinoma pri kuhinjskih nožih, kjer potrebujemo relativno tanek, nekoliko širši in zelo oster nož, ki je namenjen rezanju brez napora. Na Sliki 2b je preklopni kuhinjski nož, ki zelo prav pride pri kuhanju na bivakiranju, v nahrbtniku pa zavzame zelo malo prostora.

Skandinavski način brušenja (*scandi grind*) se od ostalih razlikuje po tem, da nima sekundarnega brušenja (Slika 1c). Rezilo takega noža je nekoliko tanjše, kot brušenja je običajno $12,5^\circ$ (Slika 3). Skupni kot je torej 25° , kar je sorazmerno malo. Nož je izredno oster, ker pa za rezila s tem načinom brušenja običajno uporabijo kvalitetna jekla, se dobro obnese tudi ob malo bolj grobi uporabi (Slika 2c, d).

Sorazmerno redki so noži, kjer je, kot vidimo na Sliki 1d, primarno brušenje vbočeno (*hollow grind*). Rezilo je običajno nekoliko debelejšo, se pa pri ostrini zelo stanjša, zato je tak nož primeren predvsem za učinkovito rezanje.

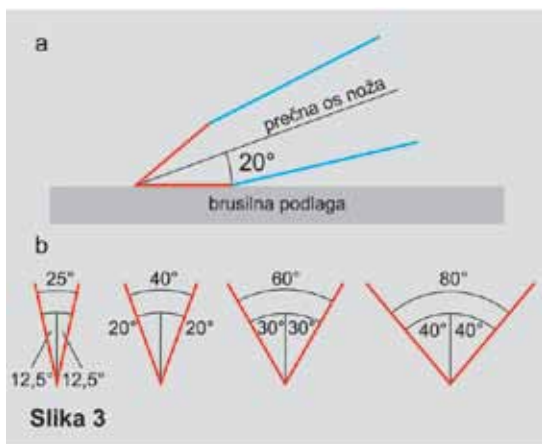
Slika 2

Iz osebne izkušnje pa vem, da s pravilno vbočeno brušenim nožem iz kvalitetnega jekla opravimo večino taborniških opravil z lahkoto in varno (Slika 2e). Seveda pa tak nož ni namenjen sekanju.

Meni najljubši način brušenja je konveksni (*convexgrind*). Stranici rezila se od hrbtna proti ostrini ožita, najprej počasi, nato pa vedno hitreje (Slika 1e). Ko se stranici rezila srečata, tvorita ostrino, ki je zelo primerna za uporabo v naravi. Tak nož je zelo oster, dolgo drži ostrino in je zelo trpežen (Slika 2f, g). Res pa je, da v naših razmerah prednosti konveksno brušenih nožev redko pridejo do izraza in se pokažejo šele ob daljši neprekinjeni uporabi v nekoliko težjih razmerah. Na ta način so nabrušene tudi sekire.

Ko govorimo o kotu, pod katerim je nabrušena ostrina noža (sekundarno brušenje), imamo v mislih kot, pod katerim je med brušenjem nož (prečna os noža) nagnjen glede na podlago (Slika 3a). Ker nož brusimo z obeh strani enako (razen eksotičnih nožev, kjer je vsaka stran noža brušena drugače in nekaterih kuhinjskih nožev, ki so brušeni samo po eni strani), je skupni kot brušenja enak vsoti dveh polovičnih kotov brušenja. Torej, kot brušenja 20° pomeni skupni kot 40° (Slika 3b).

Različni koti brušenja so primerni za rezila, namenjena različni uporabi. Kot pod 10° je primeren za klasične britve. Pri kvalitetni britvi je rezilo tako tanko, da se upogne že ob bočnem pritisku s prstom na ostrino. Koti brušenja pri nožih se gibljejo od 10° do največ 40° (Slika 3b). Kot smo že omenili, so "scandi" noži običajno brušeni pod kotom $12,5^\circ$ ali $13,5^\circ$ in so zato zelo ostri. Primeren kot brušenja za ribiške nože (*fillet knife*) je nekje do 15° , za večino kuhinjskih nožev je primeren kot 20° . Kvalitetni japonski kuhinjski noži imajo lahko tudi precej manjši kot. Žepni noži in noži za delo v naravi so običajno brušeni pod kotom 20° - 25° , pri večjih nožih, ki so

bolj namenjeni za sekanje, pa je kot lahko tudi 35° . Pri kotih nad 30° je kvaliteta rezanja že zelo omejena. Koti nad 35° so primerni za sekire in mačete.

Omeniti moramo še jeklo, iz katerega je nož narejen. Od tega je odvisno, kako bomo nož brusili in vzdrževali. Poenostavljeno rečeno, jeklo je zlitina železa z ogljikom in nekaterimi kovinami. Karbonsko jeklo (*carbon steel*) vsebuje poleg ogljika malo dodanih ostalih kovin, je običajno enostavno za brušenje, rezila so izredno ostra, dolgo držijo ostrino. Pomanjkljivost je, da je rezila treba redno vzdrževati, sicer rjavijo. Tudi sicer se ob redni uporabi sčasoma na rezilu pojavi patina (sive ali rjavkaste lise), kar pa ne vpliva na kvaliteto ostrine. Za jeklo, odporno proti rji (*stainless steel*) je značilno, da je vsebnost dodanih kovin večja. Povečana vsebnost kroma poveča odpornost proti rji. Če nož redno uporabljamo in skrbimo za to, da je po uporabi vedno suh in namazan z oljem, je bolj ali manj vseeno, iz katere vrste jekla je rezilo ter je izbira stvar osebne odločitve. Če po taborjenju nož pospravimo v usnjeno nožnico in nanj pozabimo do naslednjega taborjenja, pa nikakor ne priporočam izbire karbonskega jekla. Presenečenje je lahko precej neprijetno. Sredstev za zaščito proti rji je veliko (različna olja, vazelin, mast, sintetična sredstva). Če nož uporabljamo tudi za pripravo hrane, je primerno oljčno olje, ker ne postane žarko.

V povezavi z brušenjem je zelo pomembno, kako trdo je jeklo. Večino nožev lahko brusimo z vsemi pripomočki za ročno brušenje (naravni in umetni kamni za brušenje, keramični in diamantni brusni itd). Super jekla, ki so trša in bistveno dražja, lahko uspešno brusimo le s keramičnimi in diamantnimi pripomočki. To pomeni, da je z nakupom dragega noža lahko povezan tudi nakup dragih pripomočkov za brušenje. Vprašanje je, koliko je to smiselno. Poglejmo primer. Imamo dva noža, eden je cenejši iz kvalitetnega jekla, drugi, ki je bistveno dražji, je iz "super jekla" (npr. jeklo z oznako S30V). Obe rezili sta približno enako debeli, kot sekundarnega brušenja je pri obeh 20° . Pri normalni uporabi ne bomo opazili nobene razlike, oba noža dobro režeta. Dražje rezilo pa lahko s keramičnim ali diamantnim brusom nabrusimo tudi pod kotom 15° , kar kvaliteta jekla omogoča. Sposobnost rezanja se bo s tem bistveno izboljšala, delo bo lažje in bolj varno. Izbira je seveda spet stvar posameznika.

Vprašanja in predloge lahko pošljete na
mail.tomster958@gmail.com.

ŽIVE JASLICE V POSTOJNSKI JAMI

Z ZVEZDAMA ODDAJE SLOVENIJA IMA TALENT

Že 22. leto
zapored!

V okolju čudovitega **kraškega podzemlja** zaživijo **svetopisemski prizori** na čisto poseben način in pričarajo **božično vzdušje**, ki ga preprosto **morate sami doživeti**.

Nastopata

Julija Kramar
in **Peter Vode**

Zaradi velikega zanimanja priporočamo rezervacijo na:
T: 05 / 7000 100, F: 05/7000 130
sales@postojnska-jama.si, www.postojnska-jama.si

POSTOJNSKA JAMA
CAVE-GROTTE-HÖHLE

Miha Bejek
arhiv interjuanca

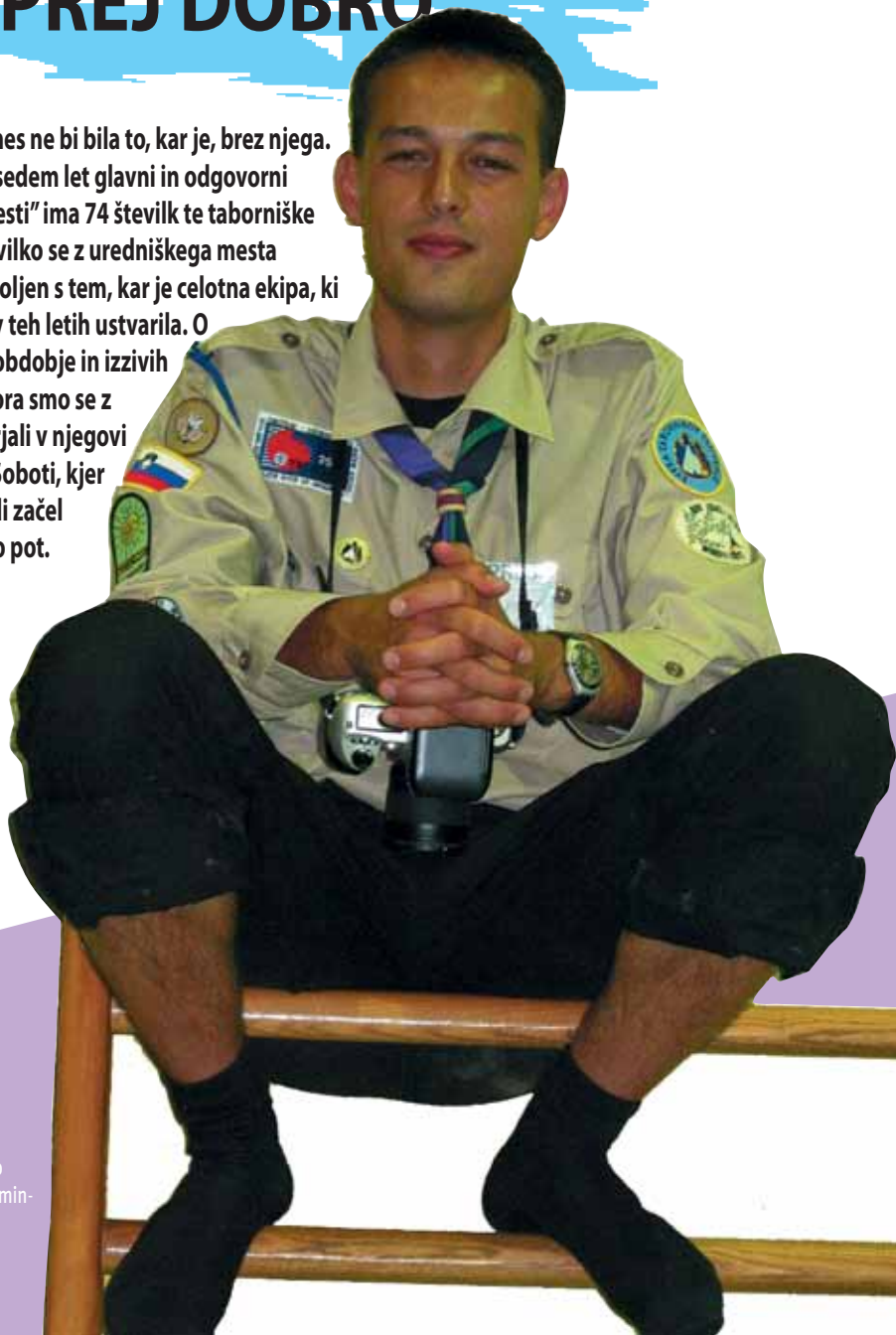

INTERVJU

Aleš Cipot

“V VSAKI STVARI VIDIM NAJPREJ DOBRO”

Revija Tabor danes ne bi bila to, kar je, brez njega. Aleš Cipot je že sedem let glavni in odgovorni urednik in “na vesti” ima 74 številke te taborniške revije. S tole številko se z uredniškega mesta poslavlja, zadovoljen s tem, kar je celotna ekipa, ki ustvarja revijo, v teh letih ustvarila. O spominih na to obdobje in izzivih ustvarjanja Tabora smo se z Alešem pogovarjali v njegovi domači Murski Soboti, kjer je v otroštvu tudi začel svojo taborniško pot.

Aleš - še iz časov pred imenovanjem na mesto urednika Tabora na tolminskem zletu ...

Foto: Muc

Kako bi na hitro povzel svojo taborniško pot?

V2. razredu osnovne šole, leta 1982, so starejši taborniki hodili po razredih in novačili nove tabornike. Vodnik je bil moj sosed in tako se je začelo. Takrat je bilo na šoli ogromno tabornikov. Danes, slišim, je veliko težje dobiti člane. Potem sem šel čez vse starostne kategorije in funkcije: pomočnik vodnika, vodnik, načelnik družine, starešina rodu.

Kako pa si začel sodelovati z revijo Tabor? Od kod želja po novinarskem udejstvovanju?

Vedno me je zanimalo delo novinarja in delo fotografa, čeprav po izobrazbi nisem novinar. V rodu sem bil zelo aktiven in sem pripravljaval poročila z akcij ter fotografiral. In tako sem postal občasni sodelavec revije.

Rubrika "Tabor na obisku" je dobro poznana bralcem Tabora, a brez tebe marsikaterega rodu ne bi tako dobro poznali. Zakaj si se odločil ponovno obuditi to rubriko?

Kot študent sem se posvetil starim Taborom in sem dobesedno prelistal vsak Tabor, od prve številke dalje. Tabor na obisku se je v nekaj letnikih redno pojavljal in škoda se mi je zdelo, da tega ni več. Spletne strani rodov so bile v tistem času precej nedodelane. Pri nekaterih si lahko prebral vse, drugi je sploh niso imeli. Predstavljanje rodov v reviji mi je bilo zato v velik izziv in s pisanjem te rubrike imam same pozitivne izkušnje.

Mesto glavnega urednika si prevzel leta 2004. V kakšnem stanju je bila tedaj revija in kako si se sploh odločil za to?

Takrat se je Tabor znašel v eni čudni situaciji, ko je po umiku prejšnjega urednika, ki je bil tabornik, urednikovanje prešlo v roke urednici, ki sicer ni bila tabornica. Zelo se je trudila, ampak je imela zelo majhen manevrski prostor, ker ni poznala ljudi, ni poznala organizacije od znotraj, pa tudi

krog sodelavcev se je zmanjšal. Reviji je zato padla kakovost. Tako da je vse nekako sovpadlo: moje sodelovanje v timu novinarjev na zletu Pow wow, moje diplomsko delo, ki je bilo ravno na temo Tabora, in prosto mesto urednika. Bil sem tudi edini resni kandidat, ki se je sploh bil pripravljeno spoprijeti s Taborom, ki je bil tedaj v res težavnih časih.

Kako si se lotil dela?

Vedno sem imel zelo jasno vizijo, kaj in kako s Taborom, vsaj glede vsebine. Imel sem tudi precej olajšano delo, ker so bile pri Taboru stvari glede tiska, postavljanja in oblikovanja vedno urejene. Meni je tako preostalo res samo mesto urednika. Kar se je dalo, sem uresničil takoj, ostalo pa s časom, ko je prišlo dovolj daleč.

Na začetku smo postavili ekipo in brez te ekipe ne bi bilo ničesar, to zelo rad priznam. Mislim, da nam je dobro uspelo in da je bil Tabor tista prva leta na zelo dobri poti. Če bi tista ekipa, ki se je tedaj zbrala, ostala skupaj, mislim, da bi dosegli še več. Naredili smo velik korak k bolj kakovostni reviji, a ostalo je še veliko rezerve.

V času tvojega urednikovanja se je revija, ki je bila do tedaj naročniška, s sklepom skupščine ZTS spremenila v glasilo za vse člane Zveze tabornikov Slovenije. Kaj je ta sprememba pomenila za revijo?

Ta sprememba je imela ogromen vpliv in z današnjega vidika se mi zdi ta sprememba zelo dobrodošla tako za organizacijo kot za samo revijo. Če bi ostali pri naročniškem konceptu, bi zaradi zmanjšanja števila naročnikov morda morali revijo celo ukiniti. Na ta način pa je prišel Tabor v vsak dom in so ga lahko vsi brali.

Je v organizaciji dovolj interesa za objavljanje vsebin v reviji? Sodelavcev ne zmanjka?

Večinoma je bilo vedno dovolj ljudi na razpolago. Če pa kdaj ni bilo, so priskočili na pomoč kar organizatorji

akciji in so sami poskrbeli za članek. A zdi se mi, da je zdaj tisti trenutek, ko bo treba nabrati nekaj svežih moči za ekipo. Ljudje gredo skozi neko obdobje, končajo fakulteto ali srednjo šolo, grejo naprej in izgubijo stik s taborništvom ali pa imajo neke druge prioritete - in sodelovanje pri ustvarjanju revije neka-ko upade.

Kako sam vidiš odnos med revijo Tabor in ZTS? Naj bo revija glasilo, oglasna deska ZTS, Pisarne in IO-ja, ali raje neodvisen medij, ogledalo organizacije?

Sem za mešanico. Nobena od obeh skrajnosti mi ni všeč. Kje priti skupaj, kje postaviti ločnico, je težko vprašnje - a sam imam zelo liberalen pogled na te zadeve.

Kakšen pa je odnos med uredništvom revije Tabor ter Izvršnim odborom ZTS in Pisarno?

Tako s strani Pisarne kot Izvršnega odbora smo vedno uživali podporo. Nikoli nisem začutil, da bi kdo delal z nami s figo v žepu. Sam imam le pozitivne izkušnje. Resda pa me politika v organizaciji ni nikoli niti malo zanimala. V mislih imam predvsem seje nekdanjega starešinstva.

Revija Tabor je bila v prvih letih tvojega urednikovanja veliko bolj "ostra". Lotevala se je številnih področij taborniške organizacije, jih problematizirala, dobila izjave mnogih vpletenih, na nek način tudi spodbujala k rešitvam. Zakaj se je ta novinarsko-kritična ost omehčala?

Dejavnikov je več. Bile so spremembe v kadru. Ko ti odide en človek iz ekipe, moraš njegovo delo nadomestiti ali pa moraš to narediti sam - in ti ostane manj časa, volje, energije za druge stvari. Sam sem z leti postajal tudi vse manj aktiven v taborniških vodah. Trenutno sem v svoji enoti neaktiven, čeprav ostajamo v stikih, a to je premalo. Ob tem imam včasih občutek, da ni pravega odziva. Zdi se, da ljudje sicer

preberejo, potem pa delajo naprej po ustaljenem načinu, kakor so vajeni, kot jim ustreza.

To zmanjšanje ostrine seveda tudi sam opažam in želim, da naslednja ekipa Taboru to ostrino vrne.

Kako je z novimi mediji? Kljub spletnemu arhivu starih letnikov revije večjega koraka v smer objavljanja vsebin na spletu tvoje uredništvo ni naredilo. Zakaj?

Dejstvo je, da sam tega fizično ne bi zmožel, ker bi bilo vsega preveč. Družina, služba, kakšen hobi - preprosto bi vzelo preveč časa. Ob tem sem vsaj med prijatelji znan po tem, da ne maram Facebooka. Imam svoj profil, a sem na njem enkrat na tri mesece. Facebook je odlično orodje za promocijo, a to je tudi vse, kar me pri FB zanima. Vendar nisem proti temu! Podpiram Tabor na Facebooku, Twitterju, na vseh sodobnih medijih - in prepuščam to nasledniku.

Kot član taborove ekipe se ti na tem mestu zahvaljujem za dolgoletno sodelovanje, spodbujanje, koordiniranje in še marsikaj. Najbrž je zadaj še veliko več dela, kot je včasih videti?

Dokler človek tega ne izkusi sam, se lahko včasih vpraša, kako da urednik nima nobenega članka. A tudi brez člankov je dela ogromno. Največjo težavo je, verjeli ali ne, predstavljala sprememba sistema - selitev delovanja uredništva revije na internet. Celo knjigo bi lahko napisal, s koliko neželenimi težavami smo se srečali, koliko ovir smo morali premagati.

Zato iskrena zahvala vsem, ki ste bili zraven: novinarji, uredniki, foto-

... in Aleš danes, ko je namesto taborništva postala prioriteta družina.

grafi, lektorji, ilustratorji, ekipa, ki je oblikovno pomagala preoblikovati Tabor, absolutno Bizi in Frane, krog ljudi je zelo širok. En sam zelo težko karkoli naredi. Brez te ekipe ne bi bilo ničesar. **V teh dneh pričakuješ že tretjega otroka. Gledaš zato kaj drugače na taborniške aktivnosti?**

V bistvu ne. Sam vidim v vsaki stvari najprej predvsem dobre stvari, šele potem slabe, čeprav se kot starš vedno bojiš, da bi se otroku kaj zgodilo. Ampak spreminjal stvari ne bi, samo preventivi bi posvetil še večjo pozornost. Najbolj taborniško, kar se zdaj dogaja pri nas, je zgoščanka taborniških pesmi, ki jo stalno vrtimo v avtu, in otroka znata že skoraj vse pesmi na pamet.

Seti zdi - skozi oči starša - taborništvo danes aktualna dejavnost? Kaj bi želel, da tudi tvoji otroci odnesejo od taborništva?

Morda se zdi kot že obrabljena fraza, ampak taborništvo je zagotovo šola za življenje, varno okolje, kjer se lahko preizkušaš, učiš, delaš in pridobiš bogate izkušnje na raznih področjih -

kot vodnik, starešina, načelnik, urednik glasila, karkoli. Tudi kasneje v življenju sem večkrat imel dobre izkušnje, da imajo ljudje o tabornikih zelo dobro mnenje. Taborništvo je zagotovo ena zelo dobra stvar, ki se lahko posamezniku zgodi v življenju.

Zadnja leta si s taborništvom imel stik prav prek urednikovanja Tabora. Kaj pa zdaj?

Načeloma sem obljubil sodelovanje na državnem mnogoboju, ampak to bo verjetno bolj kakšna preposta funkcija, morda šofer ali pomoč pri papirjih. A umakniti se še ne mislim, saj imam še eno željo. Murska Sobota je bila nekoč zelo močna v taborništvu, skoraj vsak peti prebivalec mesta je bil tabornik, in nekaj v tej smeri bi rad naredil. Ali bo to knjiga o zgodovini taborništva v našem mestu ali bo to srečanje nekdanjih tabornikov, še ne vem. Ideja ni še povsem izoblikovana. Če bodo otroci taborniki, pa bom nekoč morda spet bolj aktiven, a le v vlogi pomoči, podpore aktivnim načelnikom in vodnikom.

V Zadrugi ZTS v Ljubljani, na Parmovi 33, tabornikom primerne svetilke Energizer s LED diodami in priloženimi baterijami po posebej UGODNI CENI.

Rutka.net

Po izpadu spletnega servisa Rutka.net je sledil sestanek med vodstvom ZTS in ekipo Rutka.net. Na sestanku je bila skupna ugotovitev, da je nemoteno delovanje spletnih strani rodov in poštnega servisa Rutka.net izredno pomembno za delo rodov. Dogovorili smo se, da strežnike Rutka.net prestavimo na komercialno gostovanje in s tem močno povečamo zanesljivost delovanja, saj je možnost izpada linije ali opreme v taki postavitvi zelo majhna. Med samim prenosom zna priti do rahlih težav pri uporabnikih (npr. menjave vseh gesel zadostope), ki pa so neizogibne. Uporabniki boste o ukrepih sproti obveščeni.

Volitve organov ZTS v letu 2012

IO ZTS je, kot to zahteva statut, že imenoval volilno komisijo za volitve organov ZTS v letu 2012. Sedanji člani IO ZTS začnemo vrednotiti svoj mandat in razmišljamo o delu za naprej. Ker je treba v vodstvo organizacije kot gorivo vlivati svežo energijo, pozivamo vse, ki razmišljate, da bi svoje delovanje v organizaciji predstavili za prestavo ali dve višje, da se nam oglasite na andrej.lozar@rutka.net ali 051-442-002 (Andrej). Pripravljeni smo se sestati in se pogovarjati o našem skupnem delu in viziji razvoja naše organizacije v prihodnje, pojasniti kakšne poteze IO v preteklosti in pa predstaviti morebitnim novim kandidatom programski in časovni obseg člana IO ZTS.

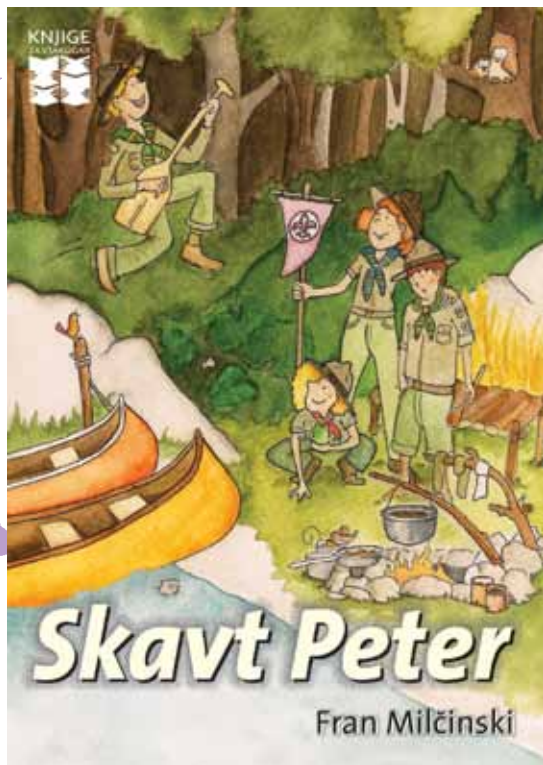
Mednarodne novičke:

Tudi leto 2012 bo na mednarodnem področju zelo zanimivo. Poleg številnih nacionalnih jamboreejev se nam obetajo tri zanimive akcije:

- Roverway na Finskem
(odprava ZTS ima svojo spletno stran roverway2012.blogspot.com, kjer najdeš vse informacije, razpis in prijavnico)
- Techuana v Avstriji
- Friendly Steps v Italiji

Več informacij najdeš na spletni strani kmd.rutka.net.

Vaše predloge in pripombe nam pošljite na io.zts@rutka.net.

Knjiga Skavt Peter kot del projekta "Knjiga za vsakogar"

Knjiga Skavt Peter se je uvrstila med deset knjig, ki bodo izšle do konca leta 2011 v okviru projekta Knjige za vsakogar. Projekt je del in nadaljevanje aktivnosti mesta Ljubljane kot Svetovne prestolnice knjige, ki ji ga je med 23. 4. 2010 in 23. 4. 2011 podelil UNESCO. Na javnem razpisu Mestne občine Ljubljana in Javne agencije za knjigo Republike Slovenije je kandidirala tudi Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavska organizacija s knjigo Skavt Peter ter prejela pozitiven odgovor. Knjige bodo dostopne na prodajnih mestih Knjig za vsakogar (več info na: www.ljubljanasvetovnaprestolnicaknjige.si), na več kot 220 prodajnih mestih v knjigarnah, knjižnicah in kulturnih ustanovah po vsej Sloveniji, v Trstu in Celovcu, po enotni ceni 5 evrov.

V ta namen organiziramo dva dogodka, in sicer enega v Velenjski knjižnici in drugega v Ljubljanskih hišah literature. Knjiga Skavt Peter je v ponatisu tako izšla v petek 18. novembra in je že na poti na več prodajnih mest. Naj Miklavž, Božiček in Dedek mrz knjižico uvrstita med darila tabornikom.

Astronomske internetne strani

Dandanes si astronomije praktično ne moremo več predstavljati brez obiskovanja astronomskih internetnih strani, ki jih res ni malo. Spremljanju Sončeve aktivnosti je namenjena www.space-weather.com, ki poleg tega opozarja tudi na ostale aktualne dogodke na nebu, kot so razni mrki, okultacije, zanimivi kometi, preleti mednarodne vesoljske postaje (ISS) in satelitov, daje pa tudi informacije o Zemlji nevarnih asteroidih.

Na <http://www.heavens-above.com> boste našli podatke o satelitih, tudi tistih, za katere napovedujejo strmoglavljenje. Tu se najdejo napovedi bliskov (odsevov) satelitov sistema Iridium, preleti radio-amaterskih satelitov in trenutni položaji vesoljskih sond, ki so zapustile osončje. Na tej strani boste našli podatke o aktualnih kometih, velikih asteroidih iz asteroidnega pasu, podatke o Soncu in Luni ter planetih za trenutni datum, pa tudi zvezdno karto, ki vam pokaže zvezdno nebo v točno določenem kraju in času. Zelo zanimiva stran je www.earthsky.org, kjer najdete zanimive nebesne dogodke za določen datum, ki se jih spleča opazovati. Astronomy picture of the day (APOD) je stran, ki jo najdete na <http://apod.nasa.gov>. Poleg tega, da na strani najdemo ogromno čudovitih astronomskih slik, je pod vsako sliko tudi razlaga, iz katere se lahko marsikaj naučimo. Prevod strani v slovenščino najdemo na strani fakultete za matematiko in fiziko v Ljubljani <http://apod.fmf.uni-lj.si/>. Njihova domača astronomska stran je <http://astro.fmf.uni-lj.si/>. Potem so tu še druge slovenske astronomske strani www.vesolje.net, www.astronom.si, www.mojteleskop.si, www.uad.si, www.adj.si in tudi druge, ki jih lahko najdete s pomočjo iskalnika na <http://www.astronomija.si>. Posebej pa bi izpostavil stran observatorija Črni vrh nad Idrijo <http://www.observatorij.org/>, kjer naši fantje v okviru programa PIKA odkrivajo komete in asteroide, kot tudi nove in

Astronomska slika dneva (APOD) je ena od mnogih astronomskih strani, ki jih lahko najdete na spletu. Vir: posnetek strani <http://apod.nasa.gov>

supernove. Na tej strani najdete slike kometov, na primer tudi trenutno najbolj aktualnega C/2009 P1 Garrard. Internetne strani imajo tudi astronomske revije, a žal med njimi ni strani slovenske revije Spika. Lahko pa obiščete ameriško Astronomy na <http://www.astronomy.com/> ali angleško Astronomy now na <http://www.astronomynow.com/>, kjer lahko najdete veliko zanimivih in

aktualnih tem s področja astronomije. Če pa želite kakšen nebesni dogodek pogledati v živo skozi teleskop observatorija, vam predlagam, da obiščete <http://events.slooh.com/>, kjer si oglejte urnik prenosov. Tako boste lahko spremljali tudi mrke in druge dogodke v živo, ki jih iz Slovenije in predvsem s prostimi očmi ne bi mogli opazovati.

KOSOBRIŃOVI PRIPRAVKI

Navadni rakitovec (*Hoppophae rhamnoides*)

Navadni rakitovec je lahko drevo ali grm, iz družine oljčevk, ki zraste do 10 metrov visoko. Ima trnaste veje s srebrnkasto skorjo. Listi so ozki in podolgovati, dolgi so lahko od 2 do 8 cm, so jajčasto suličasti. Nameščeni so na kratke peclje. Zgornja stran lista je sivo zelene barve, spodnja stran pa srebrno bele. Listi so poraščeni s kratkimi, gostimi dlačicami. Ima drobne cvetove, rumenkaste barve, ki so zraščeni v grozdasta socvetja.

Poženejo spomladi v pazduhah dveletnih poganjkov. Jajčasti plodovi so lahko rumene, oranžne ali rdeče barve. V plodovih je ena peška jajčaste oblike. Peška je zelo trda. Plodove nabiramo od septembra do novembra.

Učinkovine: vitamini A, B1, B2, B6, C, E, F, citronska in jabolčna kislina, maščobno olje, barvila. Uporaba: sok, koncentrat, marmelade, prašek, olje, barvilo. Zdravilnost: pri prehladih, skorbutu; olje pri čiru na želodcu in dvanajsterniku, kožnih boleznih, vnetjih, opeklinah, boleznih oči in ušes.

Sok

Potrebujemo: 0,5 kg plodov rakitovca, 2 l vode, 20 dag sladkorja. Priprava: Plodovom rakitovca odstranimo peške. Vodo zavremo in z njo prelijemo plodove rakitovca. Posodo pokrijemo in odstavimo. Stoji naj dva dni. Tekočino precedimo, zavremo in še enkrat prelijemo čez plodove. Nato dodamo sladkor in kuhamo na majhnem ognju 15 minut. Še vročega nalijemo v steklenice in postavimo v temen prostor.

Posušeni plodovi

Potrebujemo: 1 kg plodov rakitovca. Priprava: Plodove dobro operemo in jih s krpo rahlo posušimo. Odstranimo peške. Plodove sušimo v bio sušilniku ali pečici do suhega.

Temperatura v sušilniku ali pečici ne sme presegati 40°C. Posušene plodove uporabljamo kot dodatek k čajem.

Marmelada iz rakitovca

Potrebujemo: 1 kg plodov rakitovca, 0,5 l vode, 1 kg sladkorja. Priprava: Plodove dobro operemo, odstranimo peške in jih dobro zmeljemo. Na narezano sadje damo sladkor in pustimo stati šest ur. Po tem času zmes kuhamo in sproti odstranjujemo nastale pene, dokler nam preizkus ne pokaže, da se mešanica zgoščuje.

Vse to in še več na Rastlin'cah (tečaj poznavanja rastlin za prehrano in zdravje).

Motivacija za spremembe na mojem krožniku

Kot ste verjetno opazili, se zopet dogaja neko filmsko obdobje, razni festivali, pa premiere, nova nadaljevanja. Toliko je tega, da človek sploh ne ve, kaj bi se splačalo pogledati. Ker pa nikjer ne piše, da so dobri samo najnovejši filmi, vam predlagam enega poučnega za skupni ogled z vašim vodom.

Dokumentarci so zakon

Super veliki jaz (Super Size Me, 2004) je odličen dokumentarec. Razkriva industrijsko zaroto hitre prehrane (fast food) v Ameriki, ko ne gre za ljudi in kaj je za njih dobro, ampak za denar. Tovrstna proizvodnja in predelava hrane nas sili, da moramo in hočemo imeti vedno več iste slabe hrane. Resnično ne moremo jesti le enega krompirčka, saj so dodatki v hitri prehrani taki, da potrošnika zasvojijo.

Živilska industrija na splošno je samo še en sistem proizvodnje denarja, stroj za nečloveško uničevanje našega zdravja in načina življenja, za izkoriščanje in hranjenje materialističnih apetitov velikih korporacij. Film prikazuje eksperiment osebe, ki se en mesec odloči jesti izključno hitro prehrano in tvega svoje zdravje za višji cilj. Cilj, ki naj bi nekoč v prihodnosti spremenil način razmišljanja o prehrani. Če nič drugega, bo Super veliki jaz navdušil vaš vod, da jeste bolj zdravo in razmišljate o tem, kaj jeste. Vse, kar potrebujemo za takšne spremembe, je seveda motivacija, to pa lahko dobimo ravno od vrstnikov. Verjetno mi ni treba omenjati, kako velik in naraščajoč je problem prekomerno težkih mladostnikov že pri nas, kaj šele po svetu.

Same oči so nas

Proti čemu se borimo? Proti gromozanskim burgerjem, ki imajo štiri kose slanine, sir, majonezo in še pečeno pleskavico ter se lahko ponašajo z rekordnimi 1470 kcal in 107 g masti, proti sladkim pregreham - recimo banani, praženi na

maslu, prekriti s tekočo karamelo, sladoledom in mletimi orehi s smetano in čokoladnimi mrvicami, na kateri se povrhu vsega cedi še jagodni sirup. In še bi lahko naštevali.

Navkljub opozorilom zdravstvenih ustanov po svetu mladi po večini posegajo po najbolj mastni, slani in sladki hrani. Ameriška vlada in oblasti želijo ustaviti epidemijo debelosti, saj je 63 odstotkov Američanov že predebelih. Zaradi zdravstvenih težav in naraščajočih stroškov je namreč že prišlo do krizne situacije v zdravstvu. Prepovedali so tudi prodajo gaziranih pijač in sladkarij po nekaterih šolah, medtem ko je pri nas poraba vsega tega v porastu.

Vse več Slovencev je debelih in celo predebelih - predvsem mladih. Nihče pa se ne vpraša, kaj je alternativa hitri prehrani in kako se temu zoperstaviti. Že otroci in mladi naj uživajo preprosto, zdravo hrano v majhnih količinah. Jejmo počasi v krogu družine ali prijateljev in ob tem uživajmo. ■

Učinkovit(ejš)a komunikacija

O učinkovit(ejš)i komunikaciji smo na Tabolatoriju 2011 komunicirali kar dvakrat. In obeh izvedbah delavnice smo se najprej seznanili z nekaj teorije, v nadaljevanju pa smo se spoprijeli s konkretnimi izzivi, ki so jih imeli udeleženci posamezne delavnice.

Štirje stebri ali temelji dobre komunikacije (in še marsičesa) so:

- ciljna usmerjenost: jasen cilj komunikacije;
- čutna ostrina: radovednost in pozornost, spremljaje odzivov z vsemi svojimi čutili;
- dober stik: vzpostavitev dobre »povezave« z ostalimi udeleženci komunikacije (nekateri pravijo, da so »na isti valovni dolžini in frekvenci«);
- prožnost v vedenju: sprotno prilagajanje načina komunikacije svojim ciljem, situaciji in ostalim udeležencem komunikacije.

Komuniciramo verbalno in neverbalno. Več kot polovico sporočila izrazimo z govornico telesa. Besede sestavljajo le okoli 7 odstotkov sporočila, zato med dopisovanjem pogosto pride do nesporazuma.

Komunikacijski model pojasnjuje, da sporočila prek čutil pridejo v možgane, kjer naletijo na različne filtre: osebne vrednote, prepričanja, spomine, izkušnje, znanja itd. Filtri povzročijo, da se originalno sporočilo spremeni - lahko se popači, posploši ali izbriše. Na osnovi tega spremenjenega sporočila si ustvarimo svojo notranjo predstavo, kaj so naša čutila zaznala. Predstava vpliva na naše notranje stanje (počutje), na osnovi katerega se odzovemo navzven oziroma komuniciramo z okolico. Velja si zapomniti, da je naša reakcija zelo odvisna od naših notranjih filtrov, včasih bolj kot od dejanskega sporočila sogovornika.

Poleg že naštetih filtrov na sprejem sporočila vplivajo še druge stvari, recimo naš zaznavni sistem, ki je odvisen od čutila (kanala), prek katerega najbolj učinkovito sprejemamo sporočila in si jih tudi najboljše zapomnimo. Evropa naj bi bila sestavljena iz 45 % vizualnih tipov ljudi, 15 % je avditivnih, 35 % kinestetičnih, olifaktornih je 5 % in nekaj malega gustatornih tipov. Nekateri podobno učinkovito sprejemajo sporočila prek več kanalov, ostali pa lahko to nadoknadimo z veliko vaje in uporabe vseh čutil.

Opazamo, da so nekateri (vodniki, straži ali člani) »popolnoma neodzivni« na obveščanje po elektronski pošti, SMS-ih, prek rodovoga glasila ali spletne strani. Preostali »sedijo na ušesih« in »se delajo nevedne« glede ustnih dogovorov, na sestanke sploh ne pridejo ali ne vračajo telefonskih klicev. Spomnimo se na zgoraj omenjene stebre dobre komunikacije. Ponavadi so naši cilji primerno zastavljeni in s svojo čutno ostrino zaznamo, da posameznikom nekateri načini komunikacije odgovarjajo bolj kot drugi. Da bomo imeli z našo celotno ciljno publiko dober stik, smo v vedenju primerno prožni. Torej, »kako prisilimo vodnika, da nam odgovori, kar smo ga vprašali po elektronski pošti?« Prisilili ga ne bomo, lahko pa vizualcu napišemo bolj pregledno in jasno sporočilo, avditivca pokličemo in mu vprašanje še ustno zastavimo ali pa s kinestetikom govorimo v živo (ob kakšni zanimivi taborniški aktivnosti).

Povratno sporočilo

Tokrat bomo spoznali enega od bolj konstruktivnih načinov izražanja svojega mnenja.

Pri taborniških aktivnostih prihaja tudi do situacij, ki sprožajo nezadovoljstvo, so pa koristne lekcije za prihodnje. Aktivnosti vrednotimo med izvajanjem in po zaključku. Pogosto vrednotenje poteka v obliki sestanka, ki se sprevrže v kritiziranje (obtoževanje) in zagovarjanje. Potem želimo na tak sestanek čim hitreje pozabiti, iz povedanega se ne naučimo kaj dosti in tako namen vrednotenja ni dosežen. Zveni znano?

Mnenja udeležencev in vodstva lahko pridobimo z različnimi metodami, ki jih izberemo namenu in udeležencem primerno. Nato vse vpletene seznanimo z rezultati in se dogovorimo, kako bomo podobne aktivnosti naslednjic bolje izvedli. Če nas kakšen dogodek še posebno obremenjuje, se lahko o neljubih situaciji pogovorimo z zaupnim prijateljem ali jezo sprostimo prek športnih aktivnosti. V primeru nevarnosti, da se posameznik svojih napak ne zaveda oziroma jih bo naslednjic ponovil, pa ga je dobro nanje opozoriti. Namesto kritiziranja, ki sproži zagovarjanje ali celo prepir, lahko izberemo metodo povratnega sporočila.

Učinkovito povratno sporočilo poteka »na štiri oči«, je dogovorjeno in prostovoljno. Pod prisilo naše sporočilo ne bo primerno predano, kaj šele sprejeto. Vsebina naj se nanaša na posameznikovo delo, ne na posameznika in njegove lastnosti. Sporočilo je usmerjeno k učenju, pozitivno naravnano, čim bolj specifično in popolnoma iskreno. Zavedajmo se, da podajamo le svoje subjektivno mnenje, zato ne posplošujmo. Povratno sporočilo naj bo dano nemudoma po dogodku, oziroma ko smo pripravljene na mirno komunikacijo.

Povratno sporočilo nekateri imenujejo kar »sendvič«, saj je sestavljeno iz dveh podobnih delov in vmesnega dela, ki je bistvo sporočila. Začnemo s pohvalo, ki naj bo čim bolj konkretna, navedemo primere ravnanja, ki ga hvalimo. Nadaljujemo s predlogi, kaj bi se dalo v prihodnje še izboljšati in kako. Naši možgani učinkovito obdelujejo največ okoli sedem enot informacij, zato se izražajmo jedrnat in izpostavimo samo bistvene stvari. Stvari iz bolj oddaljene preteklosti naj ostanejo v preteklosti - če o njih ni bilo vredno govoriti takrat, tudi kasneje ni primeren trenutek. Povratno sporočilo zaključimo s pohvalo, ki je po vsebini bolj splošna in služi kot spodbuda za dobro delo v prihodnosti. Prejemnikova vloga je, da povratno sporočilo pozorno posluša in v primeru nejasnosti sproti postavlja vprašanje: »Mi lahko, prosim, poveš več?«.

Ko bo na taboru naslednjic kosilo preveč zamujalo, bomo najprej preverili, če lahko s kuharjem na kratko spregovorimo nekaj besed, pohvalili ga bomo za že izkazan trud in vztrajnost ob lupljenju gore krompirja za taboreče, predlagali mu bomo pomočnike, ostrejši nož ali kakšno drugo rešitev ter povedali, da se veselimo njegovega okusnega krompirjevega golaža.

Barbara Bačnik - Bača

arhiv intervjuvanca

Taborniki in njihovi poklici

Pogumen in poln znanja za življenje

Tokratni mini intervju ne potrebuje nobenega uvoda, saj so odgovori pogumnega tabornika - gasilca tako izčrpni, da kar kličejo po branju. Delo gasilca je namreč zelo naporno, nevarno in psihično obremenjujoče. Dejan tako ni veliko dogodivščin doživel le med taborniki, ampak tudi drugje.

Dejan Hrovat (RJZ Velenje), poklicni gasilec

Kako in kdaj se je začela tvoja taborniška pot?

Moja taborniška pot se je začela v prvem razredu osnovne šole, ko sem ob petkih popoldan pričel z obiskovanjem vodovih sestankov v Četi Lačnih kojotov - RJZ Velenje. Taborništvo me je takoj zelo zasukalo, zato sem se vsako leto udeležil taborjenja v Ribnem. Kljub neljubi poškodbi, ki se mi je pripetila v Ribnem, mi je desetdnevno taborjenje še vedno pomenilo največ, nekakšen veliki finale taborniškega leta.

Kaj si vedno sanjal, da bi rad postal?

Gasilec Samo, he he. Skozi obdobje odrasčanja sem verjetno mesečno spreminjal želje po poklicu, ki bi ga opravljal celo življenje. Pri 17-ih letih sem prisostvoval na gasilski intervenciji, kjer je zaradi obilnega deževja meteorna voda zalila več kletnih prostorov sosednjih hiš, in takrat sem spoznal požrtvovalno in nesebično pomoč gasilcev. Takoj sem se včlanil v PGD Velenje in tako se je začela moja gasilska pot.

Kaj si po izobrazbi in katera šola ti je ostala v najlepšem spominu ter zakaj?

Končal sem šolanje za gostinskoturističnega tehnika. Po zaposlitvi v PGD Velenje pa sem opravil polletno šolanje za poklic gasilec, v Gasilski šoli na Igu pri Ljubljani. V najlepšem spominu mi je vsekakor ostala Gasilska šola. Zakaj? Ker sem bil trdno prepričan, da bom postal poklicni gasilec in sem z veseljem opravljal izpite, ker sem se zavedal, da mi bo vsa učna snov prišla še kako prav pri opravljanju poklica.

Katere kompetence te odlikujejo? Zakaj si dober v tem, kar delaš?

Jaz večkrat malo za hec in malo zares

rečem, da moraš biti za gasilca rojen. In jaz sem. Gasilci se nenehno izobražujemo in izvajamo vaje. Na intervencijah je treba zelo hitro sprejemati odločitve, kako in na kakšen način posredovati in tam ni časa za dolge razmisleke. Ravno zato so znanje in izkušnje zelo pomembne, saj na intervenciji delo opravljaš podzavestno. Delo gasilca je zelo naporno, nevarno in psihično zelo obremenjujoče. Na intervencijah doživimo marsikaj. Vendar smo gasilci še vedno ljudje in ravno zaradi psihičnih obremenitev marsikdo zapusti gasilske vrste.

Kako je taborništvo vpleteno v tvoje delo, službo?

Pri tabornikih sem se naučil ogromno stvari, ki v življenju pridejo vedno prav in ravno tako pri mojem poklicu. Pri tabornikih sem se prvič srečal s prvo pomočjo, tako pri opravljanju večščin kot na taborniških tekmovanjih. In tudi sedaj, ko opravljam poklic gasilca, je znanje iz prve pomoči zelo pomembno.

Prav tako smo taborniki vključeni v sistem Zaščite in reševanja. V MO Velenje je 10 tabornikov RJZ vključenih v sistem Civilne zaščite, ki v primeru večjih nesreč v zelo kratkem času postavijo zasilna bivališča - člence. Prav tako gasilci skupaj s taborniki, reševalci, policisti in pripadniki civilne zaščite izvajamo vaje s scenarijem množičnih nesreč.

Kateri del svojega poklica oziroma službe ti je najbolj in kateri najmanj pri srcu?

Najlepši del so vsekakor intervencije s srečnim koncem. Ko nekomu pomagamo, mu rešimo življenje, premoženje. Na koncu beseda "Hvala", s strani tistega, ki je potreboval pomoč, pomeni največ!

Povsem nasprotno pa je pri intervencijah, kjer gasilci posredujemo ob nesrečah v cestnem prometu. Včasih zaradi prehudih poškodb, kljub prizadevanju in hitri intervenciji, življenja udeležencev ni možno rešiti. In te intervencije so najhujše in vsi si želimo, da jih ne bi bilo.

Kako si po navadi začne tvoj delovni dan?

Delovni dan se seveda začne s kavico. Gasilci opravljamo veliko preventivnega dela in ne čakamo samo na intervencije, kot marsikdo misli. Opravljamo servis gasilnikov, meritve hidrantnih omrežij, o gašenju z gasilniki izobražujemo zaposlene v podjetjih itd. Velik poudarek dajemo tudi izobraževanju in vzdrževanju vozil in opreme. Veliko imamo tudi obiskov s strani šol in vrtcev, ki jim razkažemo opremo in jih podučimo o gasilstvu. Če zgoraj naštetim stvarim prištetjemo še intervencije, za katere ne moremo napovedati, kdaj in koliko časa bodo trajale, je delo gasilca zelo razgibano in pestro. Česa si želiš v prihodnosti na področju svojega dela?

Želim si, da bi bilo čim manj intervencij, še posebno tistih s tragičnim koncem.

ZNOT 2011

Vivijana Kolar, Tamara Ivanjko

punce s štarta, Blaž Verbič, RST

Tudi z letošnjega ZNOT-a prihajamo s polno vrečo novih spominov in v zgodovino tekmovanja dodajamo novo alinejo: Brdo pri Lukovici, ZNOT 2011.

Prvi vikend prazničnega decembra se je več kot 400 tabornikov podilo po okolici Kersnikovega gradu in po Lukovških gozdovih. Ravno toliko se jih je uspešno izognilo veliki luknji (ki je želela v past ujeti katerega od lušnih tabornic in tabornikov), preizkusilo učinkovitost pelerin in gojzarjev in našlo ključ do srca (ups, od vhodnih vrat). Tako kot leta poprej so se morali tekmovalci tudi letos prebiti skozi vrsto nalog, tako tistih malo bolj resnih kot tistih malo bolj šaljevih, ki zahtevajo spretnost in iznajdljivost ter druge taborniške veščine.

Vsaj 387 tekmovalcev se je s proge vrnilo z nasmehom na obrazu, premočenih do gat, a zadovoljnih, da se jim je uspelo prebroditi še čez eno spolzko progo. Prihod v cilj je pomenil zaključek dogodivščin s proge in začetek spoznavanja, druženja, makaronflajša, brenkanja, Hi-mena ...Tudi letos do jutranjih ur.

Domžalčani smo z Brda prepeljali vso našo taborniško opremo nazaj v Domžale, neprespano noč bomo preko tedna počasi nadoknadili, spomine bomo trajno shranili, še enkrat podoživeli celotni ZNOT na naslednji seji rodove uprave, z veseljem sprejeli še kakšen komentar udeležencev (pohvale z nasmehom in zardelimi lički, opomine kot izziv, kaj naslednje leto narediti še boljše).

Upamo, da se je prav vsak udeleženec na ZNOT-u imel vsaj tako dobro, kot je pričakoval, da je okreplil svoje taborniško znanje, da si je izmenjal telefonsko številko vsaj z enim tabornikom ali tabornico in da se bo naslednje leto, prvi vikend v decembru, ponovno podal na pot, v smeri proti Domžalam.

REZULTATI:

Kategorija Gozdovniki in gozdovnice

1. mesto: Leteči kamni (Rod gorjanskih tabornikov)
2. mesto: Smrkete (Rod jezerskega zmaja)
3. mesto: Kosovirji (Rod Bičkova skala)
4. mesto: Topološka banda (Rod Tršati Tur)

Kategorija Popotniki in popotnice

1. mesto: Game over (Rod gorjanskih tabornikov)
2. mesto: Spatulja power (Rod Sivi volk)
3. mesto: Vedra (Rod podkovani krap)
4. mesto: Tjulni (Rod beli bober)

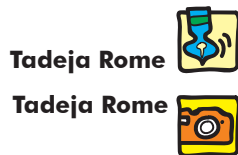
Kategorija Grče

1. mesto: Mešano na ... (Rod Srnjak)
2. mesto: Mafija (Rod močvirski tulipani)
3. mesto: Poslanci kozmosa (steg Žmohtne žabe, Domžale 1)
4. mesto: Orion (OK Polaris)

Skupna rodova zmaga pa je končala v rokah Rodu močvirski tulipani.

Vsem še enkrat čestitamo!

Fotoorientacija 2011

Na megleno sobotno jutro, 19. novembra, smo taborniki že od 9. ure zjutraj ponovno zavzeli središče Ljubljane, natančneje Prešernov trg. Ekipe so z nekoliko drugačnimi kartami, kot je v naši navadi - s fotografijami v rokah - spraševale mimoidoče, če morda vedo, kje se nahaja dotično krznarstvo, na kateri ulici bi morda lahko visel napis »usnjena galanterija« in ali morda vejo, kje bi lahko našli konec hitrostne etape.

Da, prav ste ugotovili. V Ljubljani je potekala Fotoorientacija MZT v organizaciji RMT in RPK.

Na letošnji fotoorientaciji se je pomerilo kar 48 ekip medvedkov in čebelic, 37 ekip gozdovnikov in gozdovnic, 6 ekip popotnikov in popotnic, 3 ekipe PP+ in 10 ekip zunanjih obiskovalcev. Vseh udeležencev Fotoorientacije je bilo okoli 600.

Tema letošnjega tekmovanja so bile obrti, zato je tekmovalce pot popeljala mimo čevljarjev (razpored po velikosti čevljev je bil res zahteven), mesarjev (»A je to mongolska govedina?«), cvetličarjev (»Sem vam rekla, da je prav robida!«), usnarjev (prva pomoč na vojaški način - z usnjenimi pasovi, seveda), urarjev (»Ekipi Sloni je uspelo razbiti tole uro.«), frizerjev (»Frizerka mi je rekla, da je en napis v srbsščini, ampak ga ni.«), ključarjev (Le kdo bi si mislil, da je na Mesarskem mostu toliko ključavnic!) in celo do krznarjev (kjer, kot so tekmovalci ugotovili, prodajajo zajčje in ovčje krzno).

Po prehojeni progi so se udeleženci okrepčali z vročim čajem, na stojnicah, ki so oznanjale prihajajoče volitve, pa so člani nevedoč, zakaj se gre, z veseljem nabirali večinoma neuporabne propagandne materiale. A otroke je (in marsikaterega vodnika) veliko bolj zanimal helij v balonu, kot pa sama reklama na njem.

Zadovoljni s prehojeno progo, toplim kostanjem in srečanjem s taborniškimi prijatelji, so se udeleženci in organizatorji Fotoorientacije do 15. ure popoldne raztepli na vse konce Ljubljane.

Foto: Žiga Brenčič

Foto: Žiga Brenčič

Foto: Žiga Brenčič

Ekipe Pume (RBS), 3. mesto v kategoriji GG (op. rezultati so bili znani po intervjuju)

Letošnja Fotoorientacija je super - hitra in zanimiva. Našli smo vse KT-je, za malo pomoči smo vprašali par meščanov in skočili na info točko. Vzdušje se nam zdi zelo pozitivno, tudi MČ-ji so prijazni. Lepo se da sodelovati z drugimi ekipami. Ne pozabite priti na Spust po Ljubljani!

Žiga Brenčič (RMT), traser in fotograf

Po izbrani temi je bila moja naloga poslikati izbrane KT-je, skratka pripraviti progo, štartne liste.. Nekatere že izbrane KT-je sva skupaj s Špelo izločila, dodala kakšne nove... Zamislili smo si, da naj bo proga razgibana - imeti mora tako lahke, očitne KT-je, kot tudi malo težje, manj znane (npr. skrito čevljarstvo na Malem trgu). Naš namen ni bil, da bi se tekmovalci na progi zadrževali ure in ure, ampak, da se v dogajanje čim bolj vplete tudi meščane, mimoidoče, s tem, ko so KT-ji bolj neprepoznavni. Nekaj vprašanj je bilo tudi glede mrtvega časa: tega letos nismo upoštevali, da je manj zmede na KT-jih, manj komplikacij pri seštevanju rezultatov, ampak smo zato dali dolgo časovnico.

Gašper Cerar - Gape (RMT), Kontrolor - čevljarstvo

Je mrzlo, ampak imam svoj vroč čaj. Ekipa nam ne verjamejo, kakšen je pravilni red zloženih čevljev. Še najbolj se bunijo PP-ji (tudi vodniki). Organizacija je seveda na vrhuncu. Aja, pa pridite na NOT!

Klemen Tušek (RMT), kontrolor - cvetličarstvo (rastlin'če)

Imam se super, zabavno je. Sicer je malo mrzlo, a ni panike, imam topel čaj. Tudi lani sem bil kontrolor, a se imam letos bolje. Tudi organizacija se mi zdi super. Pozdravljam vse taborniške prijatelje iz Jama - celica B je zakon!

Špela Osredkar (RMT), vodja programskega dela Kako ste načrtovali akcijo?

Načrtovanje akcije se je pričelo na začetku oktobra. Najprej smo si uspešno razdelili naloge med RMT (vodja proge, trasiranje, programa, kontrolorji, naloge) in RPK (administracija - dovolilnice, rezultati).

Kakšno je vzdušje, teče vse kot ste pričakovali?

Zaenkrat (op. med tekmovanjem) teče vse po načrtih, vsi so na svojih pozicijah - kontrolorji so zanesljivi, tudi pritožb ni bilo nobenih.

Kako je organizacija tako velike akcije, za celotno Mestno zvezo tabornikov Ljubljana, vplivala nate?

Organizacija je bila na trenutke stresna, ampak te na koncu prevzame super občutek, ko uspešno organiziraš nekaj tako velikega. Res pozitivna izkušnja.

Postani del ekipe revije Tabor

Miha Bejek

V NOVO LETO Z NOVIMI MOČMI!

S prihodom novega urednika, Miha Bejeka, revija Tabor vstopa v novo obdobje. Še naprej se bomo trudili za kakovostno revijo, načrtujemo pa tudi nekaj sprememb, ki jih bomo vpeljali prihodnje leto. Zagotovo bo ena pomembnejših novosti povezovanje tiskane revije in njene spletne strani (na kateri že sedaj najdete bogat arhiv preteklih letnikov), a o tem več prihodnjič.

Da bomo še naprej ustvarjali za vse zanimivo revijo, v kateri se boste našli prav vsi rodovi in taborniki z vseh koncev Slovenije, vabimo k sodelovanju nove sodelavce!

Postanite dopisniki revije

V prihodnjem letu je glavni cilj revije izboljšanje poročanja o taborniških aktivnostih v vsej Zvezi tabornikov Slovenije: da se bodo v novicah pojavile aktivnosti vseh rodov in se bo odrazila pisana paleta šeg in navad, ki jih taborniki izvajamo po različnih koncih Slovenije. Za ta podvig moramo razširiti ekipo Taborovih novinark in novinarjev in zato iščemo dopisnike z vseh koncev, z vseh območij in rodov.

Kdo je lahko Taborov dopisnik ali dopisnica? Vsak tabornik, ki ima vsaj malo želje po pisanju in želi lepoto taborniškega življenja predstaviti tudi drugim. Ni nujno, da si vodnik ali vodnica - pogosto imate PP-ji, RR-ji in grče brez posebnih funkcij v rodu celo več časa. Rodovi propagandisti: če sestavljate že rodova glasila, vam nekaj dodatnega pisanja za Tabor ne bo noben problem, dejavnosti vašega rodu pa bodo še širše znane. Novinarske izkušnje potrebujete tudi za osvajanje nekaterih veččin, zato je to idealna priložnost, da jih pridobite ob pomoči že izkušenih Taborovih sodelavcev

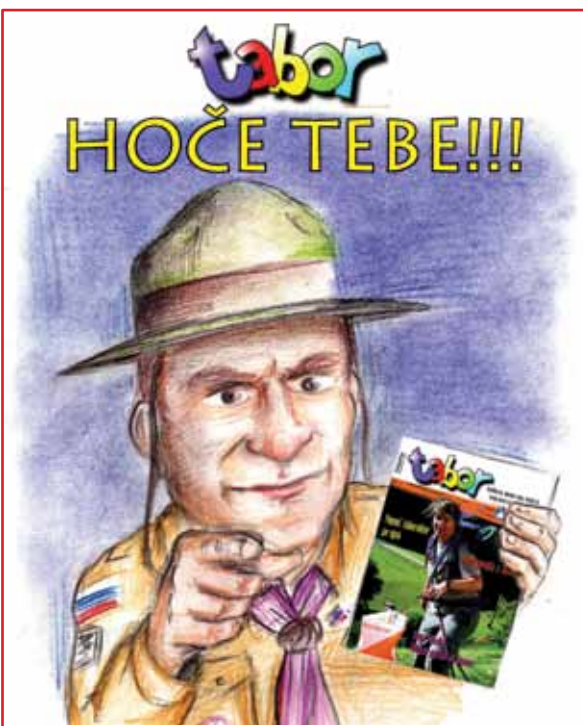
Pošljite fotografije

Revija seveda niso samo pisana besedila. Mnogi še raje pogledajo fotografije, ki pogosto povedo več kot besede. In danes na vsaki taborniški akciji nastane na stotine fotografij: pošljite nam tri najboljše in zagotovo bomo kakšno objavili.

Tisti, ki vas fotografiranje nekoliko bolj zanima, pa ste vabljeni, da se vključite v ekipo Taborovih fotografov. Fotografirali boste lahko naše intervjuvance, pomagali Taborovim novinarjem in dopisnikom pri fotografiranju anketirancev in še marsikaj se vam obeta. Predvsem pa potrebujemo res lepe fotografije za Taborove naslovnice. Zakaj ne bi bila na naslovnici prav vaša fotka?

Odprti za nove ideje

Za vsakega, ki ima dobro idejo in je pripravljen resno delati, se bo v ekipi revije Tabor našlo mesto. Zato ne odlašajte in se nam čim prej oglasite.

Bodoči novi dopisniki, novinarji, fotografi in ostali pisci, pišite nam, se na kratko predstavite in sporočite, kakšno sodelovanje s Taborom vas zanima. Vašo pošto z veseljem pričakujemo na revija.tabor@gmail.com.

2. komenska KOTA 2011

Na Krasu, natančneje v Škrbini pri Komnu, se je 19. in 20. novembra odvijala že 2. komenska KOTA (kraško orientacijska taborniška akcija), tokrat na temo prve svetovne vojne. Organizirali smo jo Četa ognjenega ruja iz Komna iz Rodu Kraških jrt, glavni organizator pa je bil načelnik čete, Jaka Peric.

V soboto smo se med pred staro šolo v Škrbini zbrali vsi tekmovalci iz 13 ekip, od tega 8 GG in 5 PP. Po prijavi je sledila slastna večerja, ki so jo pripravili Magda, Robert in Pavel, brez katerih bi bili cel vikend lačni. Okrog 20. ure so se pričele prve naloge. PP-ji smo najprej premagovali bojno polje, medtem ko so GG-ji opravljali skavt kviz, potem pa smo si naloge zamenjali. Po opravljenih nalogah smo lahko šli spat, ampak spanec ni trajal dolgo, saj so nas že okrog polnoči prišli zbuditi in smo morali tako GG-ji kot PP-ji vstati in oditi ven. GG-ji so si morali zakuriti ogenj in si skuhati ali speči jajca. Poleg 10-ih jajc so zraven dobili tudi papriko, peteršilj, sir, salamo, posodo in kuhalnico. Pripraviti so si morali zgodnji zajtrk, saj so se po nalogi odpravili na nočno orientacijo.

Prva skupina je odšla že okrog 2.30 ure zjutraj. Ko so GG-ji pospravili za seboj, smo morali isto nalogo opraviti tudi PP-ji, ki smo izkoristili ogenj in se z njim gredli do odhoda, saj je bilo ponoči zelo mrzlo. Prve PP ekipe so se na pot odpravile ob 3.35 uri. Pot je bila dolga 15 km, vmes pa je bilo še 8 kontrolnih točk, kjer so nas čakale zanimive naloge. Tekmovalci so po prihodu seveda lahko šli spat, ko pa so vstali, jih je že čakal zajtrk, ki so ga pripravile komenske grče. Okrog 10. ure se je začelo pospravljati okolico in notranjost šole, nato pa je sledila razglasitev rezultatov. Prvo mesto pri GG-jih so zasedli Črni loki, pri PP-jih pa Scuola bostica. Za nagrado smo dobili naglavne lučke, kipec in priznanje. Po podelitvah smo dokončali svoja dela in se vsi utrujeni odpravili domov.

Velika zahvala gre vsem komenskim grčam in sežanskim PP-jem in RR-jem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi 2. komenske Kote, starešini Ireni Terčon, kuharjem Pavlu Vrabcu ter Robertu in Magdi Peric ter seveda načelniku in organizatorju Jaku Pericu, brez katerega Kote ne bi bilo. Jaka je Koto zaključil z besedami: "Upam, da se vidimo tudi drugo leto na Koti 2012, ki bo še boljša, še težja in še bolj zabavna!" Komaj čakamo!

Urša Terčon

Od rodov

Jesenovanje v objemu Storžiča

Rod stražnih ognjev je letošnje jesenovanje, ki je potekalo od 4. do 6. novembra, pripravil na 892 metrov visokem hribčku nad Bašljem, imenovanem Lovrenc. V planinski koči, kjer sta za nas poskrbela prijazna oskrbnika, smo prespali dve noči. Ponoči nas je nemalokrat zbudil njihov osliček, ki ga imajo privezanega zunaj v ogradi, pa tudi čarovniška pot skozi gozd, ki smo jo za naše mlajše tabornike pripravili RR-ji, je poskrbela, da je bila tista noč še bolj pestra. Vseh skupaj nas je bilo okoli 30 in smo tako pomalicali kar dobršen zalogaj hrenovk, pečenih na večernem ognju. Manjkalo ni niti iger, ki so bile zaradi hoje v hrib še posebej utrujajoče, kakor so priznali naši MČ-ji. Posebej velja omeniti delavnico stop motion animacije, h kateri smo vsi zelo zagnano pristopili. Če vas zanima, kako izgledajo naši izdelki, si jih lahko pogledate na naši rodovi spletni strani rso.rutka.net.

Pohodnikom še posebej priporočamo sveže bobbe, v katerih marmelade sploh ne boste pogrešili

in obisk kakšne od višje ležečim gora, saj pot z Lovrenca vodi naprej proti Storžiču, Kališču, Veliki in Mali Poljani, vmes pa lahko vidite še partizansko bolnišnico Košuta.

Tea Derguti

Gremo na hajk!

Taborniki RPG iz čete Polzela smo se 19. in 20. novembra odpravili na dvodnevni hajk s Polzele v Tajno in nazaj. PP-ji smo šli na 20 km dolgo orientacijo, novopečeni GG-ji pa so šli čez progo skupaj z vodnikom in se sproti učili. Prespali smo v leseni kočici, kamor se nas je stisnilo dobrih 15 članov. Ker je bilo zunaj zelo mrzlo, se je bilo zvečer prav prijetno pogreti ob tabornem ognju in zapeti ob spremstvu kitare. GG-ji so opravili preskok vej, PP-ji pa smo se ob tem zelo zabavali. Hajk je hitro minil in vsi že komaj čakamo naslednjega.

Četa Zelenega zlata Polzela, RPG Šoštanj

Morski viharniki v Portorožu praznovali 50 let

Taborniki Rodu morskih viharnikov Portorož smo 12. novembra v Avditoriju Portorož obeležili 50 let taborništva v Portorožu in okolici. Prireditev "Prijateljski vozeli - taborniških 50 let" je bila vrhunec celoletnih aktivnosti tega jubilejnega leta in je v osrednje kulturno prizorišče Portoroža privabila vse generacije Morskih viharnikov.

Program na odru Avditorija smo imeli taborniki povsem v svojih rokah: od postavitve pionirskih objektov za sceno do mladih voditeljev in pevskega zbora, v katerem smo bili prav vsi aktivni člani rodu. Ob tej priložnosti smo v zahvalo za dobro in požrtvovalno delo vsem nekdanjim načelnikom in starešinam podelili zahvale in prav posebne jubilejne rodove rutke. Poleg iskrenih zahval staršev naših članov, ki nam dajejo zagon in hkrati odgovornost, smo bili zelo veseli tudi nekoliko bolj uradnih priznanj. Župan Peter Bossman nam je podelil Plaketo Občine Piran za "vzgajanje otrok v pozitivnih vrednotah, skrbi za naravo in pomoč sočloveku ter za številne uspehe." Prav tako smo za naše delo prejeli Zlato plaketo ZTS, ki nam jo je podelil tajnik ZTS, Ivo Štajdohar.

Zavzeto delo vseh sedanjih aktivnih članov, ki smo pripravili prireditev, je bilo poplačano že z zadovoljnimi obrazi gostov. Ob sladkem prigrizku in ogledu manjše razstave taborniških fotografij iz zgodovine rodu pa je bilo lepo spet pokramljati s starimi taborniškimi prijatelji in izvedeti kakšno še nepoznano anekdoto iz ust starejših generacij.

Miha Bejek

Foto: Tine Ravnikar

SCOUTS[®]
Taborniki ustvarjamo boljši svet

Mjeda

Kolumna

11.600 metrov nad tlemi

Mislím, da sem si že dolgo časa želela začeti kolumno tako, kot jo bom lahko tokrat: To pišem na letu EZY3852, ki leti z Brnika naravnost v Pariz. Poleg tega, da sem srečna, ker za kratek čas zapuščam to našo megleno Slovenijo (op. to ni prispodoba) in rahlo presenečena, ker me je očitno še zmeraj strah letenja (glejte, roko na srce, medvedi so bitja tal in ne neba), razmišljam predvsem o tem, kaj mi bo to potovanje prineslo in zakaj se ga tako veselim.

Priznati moram, da nisem največji "globetrotter", prej nasprotno, tako da ostaja le še peščica (turističnih) destinacij, ki bi jih rada nekoč obiskala. Pa še za te se zna zgoditi, da jih ne bom nikoli: merim predvsem na Antarktiko, ki bi me stala toliko kot nov avtomobil, pa v bistvu niti ne vem, zakaj me tako privlači. Je to popolna odsotnost človeka, ki vlada tam? Ali južni sij? Kaj vem, zdi se mi, da bi tam videla nekaj (nekaj!), kar ne bi drugače nikoli. Vendar to so zgolj sanje, podobne tistim o poletu v veselje.

Zato naj preskočim nazaj na Zemljo. Ne vem, če povsem razumem navdušenje mladih nad potovanji v tuje, predvsem eksotične kraje. Čisto racionalno gledano, njihovi razlogi so najverjetneje videti stavbe, ki jih tu ni, spoznati nove, zanimive ljudi in v glavnem doživeti nekaj novega (ter po slovenceljski navadi predvsem nekaj takšnega, česar si nikoli ne bi upali početi doma). To povsem razumem, ista radovednost do življenja greje tudi mene, pa vendar. Zakaj, tristo kosmatih medvedov, je to vezano na tuje države? Zakaj ne potujemo več po Sloveniji? Majhna je, poceni proti drugim zahodnim državam, in predvsem je ču-do-vi-ta! Ko sem letos na kratko obiskala Trento, sem skoraj padla na rit. Obračala sem se okoli svoje osi s široko odprtimi očmi in popolnoma frapiranim izrazom na obrazu nemo opazovala prekrasen razgled na dolino. Zakaj, zakaj, zakaj rinemo Slovenci v tujino, ko pa še svoje lastne dežele ne poznamo dovolj dobro in ne cenimo njenih povsem nadzemjskih lepot?

Dobro, nekam hinavsko vam nabijam slabo vest, medtem ko sedim na višini 11.600 metrov na Airbusovem letalu, namenjenem v eno najbolj priljubljenih evropskih prestolnic, ampak ... Ni vedno tako? Da je treba zapustiti, izgubiti ali za nekaj časa pozabiti na stvari, da le ugotovimo, koliko nam v resnici pomenijo?

Je t'aime, Slovénie.
(Rada te imam, Slovenija.)

P.S.

Če vas je ob tej kolumni pograbil pustolovski duh, vas vabim, da pridete (konec januarja) raziskovati štajerski konec.

Gozdna šola ZTS v Bohinju

Ne odlašajte, čimprej pokličite 041/490 888 in si zagotovite prostor.

Kolofon

Uredništvo: Ves Ciper (ves.ciper@vrtja.net) - glavni in odgovorni urednik, Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com) - pomočnik urednika, Petra Grmek (sra.gmek@gmail.com) - urednica sklopa Igra, Žan Kuralt (zan.kuralt@gmail.com) - urednik fotografije. **Predsednik izdajateljskega sveta:** Igor Bizjak (biz@rutka.net). **Novinarji in sodelavci:** Barbara Bažnik (barbara.baznik@rutka.net), Jaka Bevk (jaka.bevk@tele-cable.net), Gasper Cerar (cesargasper@gmail.com), Borut Cerkevnič (borut.cerkevnic@vrtiera.net), Matjaz Kerman (leskopivo@gmail.com), Primoz Kolman (primoz_kolman@yahoo.com), Nina Medved (nina.medved@quest.arnes.si), Frane Merela (frane.merela@quest.arnes.si), Luka Rems (luka.rems@gmail.com), Teodja Home (whatsheername.nessya@gmail.com), Tomaz Sinigajda (sinigajda@gmail.com), Petra Skalic (petra_skalic@hotmail.com), Tomaz Sternišca (tomaz.sternisca@gmail.com) in Domen Sverko (dsve2001@yahoo.com). **Lektoriranje:** Miha Bejek (miha.bejek@gmail.com).

Ustanovitelj: izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, Parmova 33. TABORA sponzorirano Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. **Naslov uredništva:** Revija Tabor, Parmova 33, 10000 Ljubljana. Telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477, e-pošta: revija.tabor@gmail.com, info@zts.org, WWW: http://www.zts.org. Cena posameznega izdava je 2,09 € letna naročnina je 20,86 €, za tujnino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino. Transakcijski račun: 02010-0014142372. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Upisujemo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto. Revija izhaja vsak drugi petek v mesecu. DDV je računano v ceno. Graficna priprava in tisk: Tirdesign d.o.o., Ljubljana. Številka je bila tiskana v nakladi 6400 izvodov. Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Tabor je vpisane v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 792.

Jaka Bevk - Šeki

SCOUTS®

Taborniki ustvarjamo boljši svet

	SESTAVIL: MATJAŽ KERMAN	NAGOVOR BOGA V MOLITVI PRI JUDIH	NASELJE PRI POSTOJNI	DRŽAVNA BLAGAJNA	MORSKA ŽIVAL Z LOVKAMI	TABOR	19. IN 15. CRKA ABECEDE	STAROGRŠKO BRENKALO, PODOBNO HARFI	ANGLEŠKA POVRŠINSKA MERA
	GRŠKI BOG VOJNE, SIN ZEVA IN HERE					POŽELENIJE, STRAST			
	OLTAR, ŽRTVENIK					LITID			
	AFRIŠKA GOZDNA ŽIRAFNA						2. SOLMIZAJČIJSKI ZLOG		
	LEVI PRITOK TIBERE (IT.)					JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA	OSEBNI ZAIMEK		
	15. IN 3. CRKA					NAZIV			
TABOR	ESKIMSKO DOMOVANJE	NEKDANJI ČILSKI TENISAČ MARCELO	DOGOVORJEN LIK, SIMBOL VODITELJICA TOMAZIN			DOMAČA PERNATA ŽIVAL	OSLOVO OGLAŠANJE RIZEVO ŽGANJE		ELEKTRO SLOVENIJA (KRATICA) ABRAHAMOVA ŽENA
PREBIVALCI IRANA					IME VEČIH EGIPTOVSKIH KRALJEV				
					SPREMLJEVALEC OGNJA				
POGOSTO ITALJANSKO MOŠKO IME				GRŠKA CRKA	SL. IGRALEC VALIČ			LOJZE ADAMLJE	
					NADZORNI SVET			TERITORIALNA OBRAMBA	
LESTVI PODOBNA PRIPRAVA OB STRANI VOZA							KATRAN		
KRATICA ZA ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIJE (ORIGINAL)			JELEN, KI IMA NA VSAKEM ROGU ŠTIRI IZRASKE (OSMERAK)				NADLEŽNA ŽUŽELKA		

Iz taborniške pesmarice

Satellite

Lena

Gašper Cerar
Jaka Bevk - Šeki

Bm F#
I went everywhere for you
A Bm
I even did my hair for you
Bm F#
I bought new underwear, they blue
A Bm
And I wore em' just the other day

Bm F#
Love, you know, I'll fight for you
A Bm
I left on the porch light for you
Bm F#
Whether you are sweet or cruel
A Bm
I'm gonna love you either way

Refren 1:
Bm Em
Love, oh, love
A Bm
I gotta tell you how I feel about you
Bm Em
Cause I, oh, I
A Bm
Can't go a minute without your love

Refren 2:
Bm Em
Like a satellite
A Bm
I'm in orbit all the way around you

Bm Em
And I would fall out into the night
A Bm
Can't got a minute without your love

Bm F#
Love I got it bad for you
A Bm
I saved the best I have for you
Bm F#
Sometimes make me sad and blue
A Bm
wouldn't have it any other way

Bm F#
Love, my aim is straight and true
A Bm
Cupid's arrow is just for you
Bm F#
I even painted my toe nails for you
A Bm
I did it just the other day

Refren 1
Refren 2
Refren 1

G F#
where you go, I'll follow
Bm A
You set the pace: we'll take it fast and slow

F# Bm
I'll follow in your way, oh, oh, oh

G F#
You got me, you got me
Bm A G
A force more powerful than gravity
F# Bm
It's physics, there's no escape

Bm F#
Love, my aim is straight and true
A Bm
Cupid's arrow is just for you
Bm F#
I even painted my toe nails for you
A Bm
I did it just the other day

Refren 1
Refren 2
Refren 1

Koledar zimskih akcij

Tadeja Rome

7. januar - Glas svobodne Jelovice - GSJ

Dnevno tekmovanje, primerno za GG in starejše.

Več informacij na <http://rsk.rutka.net/gsj/>.

14. januar - Zimska avantura Jezersko

Zimsko avanturistično tekmovanje, ki poleg poznavanja orientacije dvočlanskim ekipam v enem dnevu ponuja vrsto snežnih izzivov. 22 km pohodništva, 2 km smučanja, 3 km sanjanja, 5 km teka na smučeh, 300 m gumanja, 100 m drsanja in še kakšno presenečenje. Izziv, ki ga je težko izpustiti.

V podobnih disciplinah pa se bodo preizkusili tudi naši najmlajši, stari od 5 do 12 let na Mini avanturi.

Snežna idila narave, izzivov polna proga, nepozabna doživetja in izbrana družba.

Poglej na <http://ma.adventurerace.si/>.

Rod Jezerski zmaj Velenje vabi!

SCOUTS
Taborniki ustvarjamo boljši svet

27.-28. januar - Zimsko orientacijsko tekmoavnje - ZOT 2012 - XI. SNOUB Maribor

Ne pozabite, ZOT bo potekal med 27. in 28. januarjem 2012. Za najbolj vroče novice o najbolj mrzlem tekmovanju obiščite spletno stran <http://zot.rutka.net> ali nas poiščite na Facebooku. V kratkem si boste na ZOT-ovih straneh lahko ogledali posebno multimedijško poslastico, ki je v izdelavi samo za vas.

21. januar - Prvenstvo v igri "Človek, ne jezi se" - ČNJS - RAJ Cerkno

Na OŠ Cerkno, pripravljeno za vse starostne skupine.

Več informacij na <http://raj.rutka.net>.

DOTIK

SiNi

Nov čas

Leto hitro proti koncu gre ...
in že prihajajo trije dobri ti možje.
Miklavž, Božiček in Dedek Mraz ...
vsí polni so daril.

A če nisi vsaj malo priden bil,
vseh teh daril žal ne boš dobil.

Prihajajoče leto naj ti bo lepo,
pisano, barvasto, uspešno in bogato ...
samo tvoje in res tisto pravo,
srečno, zdravo in s pridnostjo navdano.

MČ-ji uživajo še zadnje sončne žarke. - Jesenovanje RSO - foto: Tea Derguti

Kurjenje ognja ob pol treh zjutraj? Mala malica! - KOTA 2011 - foto: arhiv organizatorja

Čarovniki so med nami! - Čarovniško jesenovanje - foto: arhiv organizatorja

zadnja plat
Pošlji fotografijo na
zadnjaplat@gmail.com

Čez noč so vsem zrasli brki, ki niso izbirali spola. - Jesenovanje RSZ-ml - foto: Jure Ausec

Medtem ko se njihovi vodniki zabavajo po svoje ... - Jesenovanje RSO - foto: Tea Derguti

Zahvaljujemo se vsem, ki ste v letu 2010 namenili del dohodnine Zvezi tabornikov Slovenije in njeni Skavtski Fundaciji. Davčna uprava RS je obema na osnovi 4. člena Uredbe o namenitvi dela dohodnine za donacije v letu 2010 nakazala sredstva v višini 14.078,08 EUR.

Še enkrat vsem lepa hvala!

Pozdravljeni!

Pomoč, za katero vas prosimo, ne zahteva veliko truda niti dodatnih sredstev. Potrebno je samo ustrezno sporočilo vašemu Davčnemu uradu. Obračamo se na starše, na člane, ki so bili v preteklosti aktivni v organizaciji, in na druge prijatelje taborništva, da nam pomagajo pri zagotavljanju finančnih sredstev za delo ZTS.

Zahtevo za namenitev ali za njeno spremembo lahko v skladu z uredbo sporočite kadar koli do konca leta Davčni upravi bodisi preko sistema eDavki na spletni strani <http://edavki.durs.si> ali pisno ali ustno na zapisnik pri davčnem organu. Za pisno zahtevo izpolnite obrazec in ga dostavite vašemu davčnemu uradu, oziroma izpostavi.

Taborništvo prispeva k vzgoji mladih z vrednotami, ki jih razvija. Vsi, ki se gibanju pridružijo, obljubijo sebi in prijateljem, da bodo po svojih najboljših močeh te vrednote negovali in širili. Tako tvorno delujejo v družbi in pomagajo graditi boljši svet.

Pomagajte Zvezi tabornikov Slovenije in/ali Skavtski fundaciji graditi boljši svet, tako da namenite del dohodnine za njeno delo!

	davčna številka
Zveza tabornikov Slovenije	65720792
Skavtska fundacija, ustanova ZTS	59794038

Lep pozdrav!

Mitja Lamut
Starešina ZTS